

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/668/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

159/2012. (IV. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. november 10-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2012. április 25-én – dr. Féja András testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. november 10-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amelyet 2011. november 25-én kelt levelében aláírásával is megerősített.

Előadása szerint 2011. november 9-én K. külterületén igazoltatták egy földúton. Az intézkedés kezdetén a rendőrök a panaszost felszólították, hogy álljon meg, és csak annyit mondtak neki, hogy személyi igazolványt kérnek. A panaszos a rendőri kérésnek eleget téve megállt, és a nála lévő számítógép táskájából elővette az igazolványt. Ezt követően azonban a rendőrök „kitépték” a kezéből a laptopot a táskával együtt, és közölték, hogy betöréses lopás miatt érkezett hozzájuk bejelentés, ezért vonták a panaszost is igazoltatás alá. A panaszos ezt hallva azonnal kérte a rendőröket, hogy engedjék meg neki, hogy felhívja az ügyvédjét. A panaszos telefonja a számítógép táskájában volt. A panaszostól ezt a rendőrök megtagadták, és jelezték, hogy az intézkedés befejezésekor lesz módja telefonálni. Az intézkedés keretében a rendőrök elvették a panaszos csomagjait, és azok tartalmát a „földútra szórták”. A panaszos utal rá, hogy az előállítás végén kapott igazolás szerint ezek az események 15 óra 40 perckor

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

történtek. A rendőrök a panasztól ezután megkérdezték, hogy volt-e már büntetve, amire a panaszos nem felelt, megkérte ugyanakkor a rendőröket, hogy igazolják magukat, amire utóbbiak nem voltak hajlandók. Amikor a panaszos jelezte a rendőröknek, hogy fel szeretné írni az azonosító számukat, azt mondták neki, hogy arra is az intézkedés végén lesz módja. Amikor pedig a panaszos tollért nyúlt, felszólították, hogy hagyja azt abba, és rögtön a földre teperték. Eközben N. P. r. ftzls. (azonosító száma: [...]) többször fejbe rúgta a panaszt, a kezét hátracsavarva megbilincselte, és folyamatosan azt mondogatta: „mocsok”. A rendőrök mindent szétszórtak a panaszos pénztárcájából, így a benne tartott pénzt is.

Az intézkedés során a panaszos többször követelte, hogy telefonálhasson az ügyvédjének, és azt is, hogy a rendőrök azonosítsák magukat, azonban kéréseinek nem tudott érvényt szerezni. Végül a rendőrök megengedték a panaszosnak, hogy felálljon, amikor azonban a holmija felé indult, felszólították, hogy álljon meg. Ennek a panaszos eleget is tett. Amikor pedig azt kérte a panaszos, hogy telefonálhasson az ügyvédjének, újra a földre teperték.

Amikor a rendőrök a panaszt – mindezeket követően – felállították, a szolgálati gépkocsihoz „nyomták”. Felvették a bejelentő adatait, aki időközben érkezett a helyszínre, és a panaszos földre szórt tárgyai között keresgéltek, miközben a szennyes fehérneműt is szétszórták. Megkérdezték, hol volt a panaszos az intézkedést megelőzően, amire válaszolva a panaszos közölte, hogy természetfotókat készített. A rendőrök azt mondták továbbá a panaszosnak, hogy a pénztárcája biztosan nem a sajátja, mivel az egy női pénztárca, és azt is, hogy a panaszos kerékpárja is biztosan lopott. A panaszos erre reagálva azt kérte a rendőröktől, hogy írják fel a kerékpár azonosító számát, amit meg is tettek.

Később a rendőrök végül elkezdtek felszedni a panaszos tárgyait a földről, a fű közül, amikor azonban a panaszos azt kérte tőlük, hogy a pénzét is szedjék össze, a rendőrök azt válaszolták, azt szedje össze a panaszos maga. Jelezték továbbá, hogy a panaszos fehérneműjét nem hajlandók elszállítani, mert szennyezett, és csak többszöri kérésre engedték meg, hogy a panaszos azt megbilincselte kézzel a kabátzsebébe eltegye. Arra is megkérte a panaszos a rendőröket, hogy a régi pénzeket is szedjék össze, amelyek a következők voltak: két Libelle, ezüst 200 forintosok, Kossuth ezüst 5 forintosok, Horthy ezüst 5 pengősök, két 5 eurós bankjegy. Ezt hosszas könyörgés után tették meg, azonban az egyik Libellét és az egyik 5 euróst nem találták. A második Libelle azután mégis előkerült.

A rendőrök mindezeket követően közölték a panaszossal, hogy előállítják, az intézkedés időtartamáról azonban nem adtak tájékoztatást. A panaszos rákérdezett, hogy a kerékpárjával mi történik, amire a rendőrök azt válaszolták, hogy a feljelentő majd betolja az egyik közeli tanyára, és a panaszos ott megtalálja. A panaszos csomagjait a rendőrök betették a szolgálati gépkocsi csomagtartójába, és helyszíni szemlét a panaszos kérése ellenére sem voltak hajlandók lefolytatni. Ekkor újra kérte a panaszos a rendőröket, hogy keressék meg a hiányzó 5 euróst, amire azt a választ kapta, hogy majd megkeresi maga, ha vége lesz az intézkedésnek. Ezután a panaszt megbilincselte kézzel beültették a szolgálati gépkocsiba, és a K. Rendőrkapitányságra szállították. A panaszos közben többször is kért ügyvédet, és azt, hogy a rendőrök igazolják magukat, amire azonban továbbra sem voltak hajlandók.

A rendőrségen a panaszt megmotozták, aminek keretében a tárgyait újra a földre szórták, miközben a panaszos megbilincselte kézzel egy széken ült. Amikor rákérdezett, hogy nem lehetne-e levenni a bilincset, azt mondták neki, hogy majd az intézkedés végén. A rendőrök a panaszos zsebeinek a tartalmát is átkutatták, és a cipőjét is levetették vele, majd amikor kérte, hogy felvehesse a lábbelit, azt először nem engedték meg, később pedig a panaszt

hátrabilincselte kezei akadályozták. A panaszos kifogásolja, hogy mindeközben az ajtó tárva nyitva állt, és a rendőrök sorban mentek be a kihallgató szobába, volt köztük olyan is, aki a panaszoszt „kommunista köcsögnek” nevezte, és volt, aki részegnek és hajléktalannak. Amikor a panaszos jelezte, hogy panasszal akar élni az eljárás ellen, az egyik rendőr közölte, hogy a panaszt ügyis ő fogja elbírálni.

A bilincset a kezeiről csak addig vették le, amíg a panaszos levetette a kabátját, azután visszahelyezték. A panaszos kérte, hogy a rendőrök gondoskodjanak orvosi látlet felvételéről, mert az egyik intézkedő rendőr megrúgta a panaszos arcát, ami kapcsán a rendőrök arról nyújtottak tájékoztatást, hogy a látlet is az intézkedés befejezésekor készülhet el. Többször kérte a panaszos azt is, hogy telefonálhasson az ügyvédjének, és jelezte, hogy panasszal szeretne élni az intézkedés ellen annak szakszerűségét és objektivitását kifogásolva, és azt is kérte, hogy a rendőrök alkalmazzanak szondát vele szemben, és készíttessenek orvosi látletet, vegyenek ujjlenyomatot és cipőlenyomatot.

A rendőrök végül azt közölték a panasszal, hogy várjon a sorára, amelyet követően mintegy két és fél órát várakozott hátrabilincselte kézzel és mezítláb. Amikor a panaszos kérte az egyik rendőrt, hogy legalább addig vegyék le a bilincset, amíg felveszi a cipőjét, azt a választ kapta, hogy nincs nála bilincskulcs. A kérés teljesítését a visszatérő N. P. r. ftzls. is megtagadta. A panaszos tárgyairól a jegyzőkönyvet szintén N. P. r. ftzls. vette fel, és ő közölte a panasszal, hogy a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 179. §-a alapján magánlaksértéssel vádolják. A panaszos a váddal szemben panasszal élt arra hivatkozással, hogy az ingatlan nincs teljesen körbekerítve, ablak sincs rajta, és onnan semmit nem vitt el. Újra kérte a panaszos, hogy felhívhassa az ügyvédjét, aki 17 óráig dolgozik, azt azonban az eljáró rendőr még ekkor sem tette lehetővé, azt mondta, arra csak az intézkedés befejezésekor kerülhet sor. Azt ugyanakkor, hogy az intézkedés vége mikorra tehető, nem tudták neki megmondani. A panaszos jelezte, hogy tudomása szerint joga van ahhoz, hogy az előállítás idején, a kihallgatáson jelen legyen a védője, és újra kérte a rendőrt, hogy azonosítsa magát. A rendőr azonban közölte, hogy előbb a látlet felvételére kerül sor.

A panasszsról a kihallgatás végén levették a bilincset, ekkor felvehette a cipőjét, majd pedig elvitték őt a k.-i kórházba, ahol az orvosi látletet kiállították. Ott is kérte a panaszos, hogy szondáztassák meg, amire azt a választ kapta, hogy az 1100 forintba kerül. Mivel a panasszsnál nem volt semmilyen személyes tárgy, így pénz sem, ezt nem tudta kifizetni. A rendőrök azt ígérték, ha visszamennek vele a rendőrkapitányságra, ott megszondáztatják, utóbb azonban ez nem történt meg.

A látletben a következő sérüléseket rögzítették: az arcon friss zúzódás, véraláfutás a szem körül, zúzódás a csuklón. Amikor a kórházban a panaszos azt mondta, hogy arcon rúgta bakancsával egy rendőr, azt mondták neki, annak nagyobb nyoma lenne.

A kórházból a panaszoszt visszavitték a rendőrkapitányságra, majd megkezdődött a kihallgatása. Annak keretében megkérdezték tőle, hogy megtagadja-e a vallomástételt, amire a panaszos nemmel felelt. Előadta, hogy panasszal kíván élni az előállítás ellen több ok miatt is, így például azért, mert a feljelentő nem a 112-es vagy a 107-es rendőrségi telefonszámot hívta, hanem az előállítást végrehajtó rendőr mobilszámát, ezért a beszélgetésről nem készült felvétel, a hívásnál továbbá a rendőrt a feljelentő Petikémnek szólította, a panaszos innen tudta meg a rendőr keresztnévét. Kifogásolta a panaszos, hogy már az igazoltatás helyszínén megkezdtek a rendőrök a kikérdezést, és nem voltak hajlandók ügyvédet hívni. Kifogásolta továbbá, hogy a jegyzőkönyvet az előállítást végző rendőr vezette. Ezek után közölték a

rendőrök, hogy a panaszosnak joga van ügyvédjének telefonálni. Kérte a panaszos, hogy az eljárási cselekmény során jegyzetelhessen, amit engedtek is neki, de papírt nem kapott, így egy borítékra írta fel, amit fontosnak tartott. Közben a másik, előállítást foganatosító rendőr távozott, aki ekkor azonosító számot már nem viselt, civil ruhában volt. N. P. r. füzls. sem viselte már az azonosító számot, a másik, előállító rendőrnek ugyanakkor a panaszos emlékezte szerint [...] volt az azonosító száma. Hiába kérdezett rá a panaszos, a rendőrök se nevet, se beosztást, se azonosító számot nem adtak meg neki. Megjegyzi ugyanakkor, hogy ez a másik rendőr az intézkedés során nem is bántalmazta. A panaszos kifogásolja, hogy a jegyzőkönyvről később nem kapott másolatot. A védő kirendeléséről sem mondtak neki semmit, csak azt ismételte a kihallgató, hogy ha van pénze a panaszosnak, majd fizet ügyvédet.

A panaszos sérelmezi azt is, hogy csak a személyes adatait vették fel, sem az ujjlenyomatát, sem a cipőlenyomatát nem rögzítették, és nem küldtek ki helyszínelő csoportot a nyomok rögzítésére.

A panaszos jelezte a rendőröknek, hogy panasszal él az előállítás ellen, mert szerinte nem állt fenn vele szemben a magánlaksértés elkövetésének a gyanúja. Nem volt ugyanis körbekerítve teljesen az ingatlan, nincs ablaka sem, a bejárati ajtó sem volt zárva, és a panaszos nem élt megtévesztéssel vagy erőszakkal, a kerítéssel pedig több helyen is nyílás tátong. A feljelentővel találkozott a panaszos az ingatlannál, előbbi azt mondta, hogy kéményt javítani érkezett.

A panaszos kifogásolja, hogy a rendőr a jegyzőkönyv rögzítése során teljesen átfogalmazta a szavait, és megtagadta azt, hogy szó szerint rögzítse a panaszos előadását. A panaszos ekkor közölte, hogy a jegyzőkönyvre kézzel kívánja ráírni a saját gondolatait, amely kapcsán a rendőr tájékoztatta, hogy azt nem teheti meg. A panaszos ezután kérte a rendőrt, hogy hívjon hatósági tanút, mert így nem hajlandó aláírni az iratot. Közölte, hogy véleménye szerint azért jelentették fel, mert autóval belelőkték az árokba, de ez sem került bele a jegyzőkönyvbe. A vallomás többi része a dokumentumban helyesen szerepel attól eltekintve, hogy az előállításról szóló rész szinte teljesen kimaradt, a rendőr ugyanis azt mondta, azt nem hajlandó jegyzőkönyvezni. A panaszos ekkor újfent kérte, hogy hívjon a rendőr hatósági tanút, amire reagálva a rendőr azt mondta, inkább az egészset törli. Végül a panaszos mégis a jegyzőkönyv aláírása mellett döntött.

A panaszos panaszát a jegyzőkönyvben végül a rendőr nem rögzítette, és azt mondta a panaszosnak, hogy ha panaszt tesz, akkor gyalogolhat majd a kerékpárjához. Ezek után a panaszos visszakapta személyes tárgyait, amelyet követően a rendőrök visszavitték az intézkedés helyszínére, sőt segítettek neki keresni a hiányzó 5 eurót, ami azonban nem került elő. Abban biztos a panaszos, hogy a pénzt nem a rendőrök tették el.

A fentiek alapján a panaszos kéri, hogy sérelmei kivizsgálására a Testület folytasson panaszeljárást.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 2011. november 9-én kelt jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben a rendőrök a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást és az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint – személyi szabadságában korlátozott személlyel szemben – ruházataátvizsgálást alkalmaztak, illetve őt az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – bűncselekmény gyanúja miatt – előállították. Az intézkedés során az Rtv. 47. §-a alapján vele szemben testi kényszer, illetve az Rtv. 48. § d) pontja alapján 15 óra 40 perctől 16 óra 50 percig bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés nem történt, mert a késedelem veszéllyel járt volna. A rendőri intézkedés során a panaszos megsérült (könnyű fokú horzsolás), ezért orvosi ellátásáról intézkedtek, anyagi kára ugyanakkor nem keletkezett, és hozzátartozója kiértesítését nem kérte.

Az események rövid leírásánál a N. P. r. főtörzsszázlós előadta, hogy 2011. november 9-én 15 óra 40 perckor F. A. J. telefonon jelentette be, hogy lányának a barátja, K. B. a tanyáján egy ismeretlen férfival találkozott szembe. A férfi – vagyis a panaszos – kiugrott a tanya ablakán, kimászott a kerítésen, és kint lévő kerékpárjával az 5-ös főút irányába elkerekedett. A panaszost K. B. egészen az 5-ös főút vonaláig követte, és a bekötőúttól P. irányában kb. 200 méterre P. J.-vel megpróbálták feltartóztatni. A szolgálati gépkocsival ekkor érkeztek a rendőrök a helyszínre, ám ahogyan a csoport felé közeledtek, a panaszos felugrott a „motorkerékpárjára”, és a balra lévő földúton próbált menekülni. A rendőrök elé vágta, ám a panaszos ekkor sem akart megállni, ezért a r. főtörzsszázlós karjánál fogva a földre rántotta. A rendőr ezután felszólította a panaszost, hogy igazolja magát, amit megtagadott, ezért a törvény nevében felszólítás után, testi kényszer alkalmazásával a földre vitte, ahol az ellenszegülés megtörése érdekében megbilincselte. A panaszos a bilincselés közben is folyamatosan ellenállt, így csak ketten tudták a csuklójára tenni a bilincset. Miközben a rendőrök a panaszos ruházatának és csomagjainak átvizsgálását végezték, a r. főtörzsszázlós meghallgatta az időközben a helyszínre érkezett K. B.-t és P. J.-t, majd a panaszos biciklijét a szemben lévő tanyában biztonságba helyezte, a panaszost pedig a további eljárás lefolytatása érdekében a K. Rendőrkapitányságra előállította.

A panaszos ruházatának átvizsgálása során az alábbiak tárgyak kerültek elő: személyes iratai, szennyes alsóneműk, 1 pár bőrkesztyű, 1 db Nokia 2630 típusú telefon, 1 db 3500 Ft értékű T-mobile feltöltőkártya, 1 db toll, 1 db körömvágó csipesz, fényképezőgéphez való adatkábel, 1 db sapka, 1 db MSZP könyv, 1 db Olympus FE-130 típusú fényképezőgép tokban, fényképek, 6 db CD lemez tokban, 2 db CD lemez, 2 db DVD lemez, 2 db piros és 1 db fehér kerékpárlámpa, fekete rézkábel, 3 szem burgonya, 3 db német márka, 10 jugoszláv dinár, 1 db laptop táska, 1 db laser pointer, 1 db laptop-tápegység, 1 db mobiltöltő, 1 db kártyaolvasó, 1 db pénztárca, 2 db memóriakártya, 1 db usb internetstick, 1 db Compaq 610 típusú laptop, 5500 Ft papírpénz, 2 db Adorján libelle 1000 Ft-os emlékérmé, 2 db Kossuth 100 Ft-os, 14 db 50 Ft-os pénzérme, 1600 Ft különféle pénzérmékben, 1 db 5 eurós bankjegy, 1 db Horty 5 pengő, 4 db ezüst 200 Ft-os, 3 db ezüst Kossuth 5 Ft-os, 3 német márka és 10 dinár.

A jelentés szerint az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti igazolást és tájékoztatást az előállítás okáról és időtartamáról kiadták a panaszosnak, és 2011. november 9-én 19 óra 55 perckor szabadították.

A jelentés tartalmazza a panaszos nyilatkozatát arról, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, az intézkedéssel és a kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal nem él, az előállítás időtartamáról szóló tájékoztatást szóban megkapta, illetve az igazolást átvette. Az intézkedés során sérülése keletkezett, amely

kapcsán orvosi ellátásban részesült. A panaszos nem írta alá az iratot, ezért azt hatósági tanúként D. L. jegyzi.

Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás rögzíti, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján fogatosított igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerinti átvizsgálás és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján fogatosított előállítás jogszerű és szakszerű volt. Az Rtv. 47. § alapján alkalmazott testi kényszer és a 48. § d) pont alapján végzett bilincselés jogszerű és szakszerű volt. Az intézkedés megfelelt továbbá az arányosság követelményeinek.

2) A panaszos 2011. november 9-én kelt aláírásával ellátott nyilatkozata szerint a tőle leltárba vett tárgyakat hiánytalanul visszakapta.

3) Az előállítás időtartamáról szóló, 2011. november 9-én kelt igazolás szerint a panaszos előállítása 2011. november 9-én 15 óra 40 perctől 19 óra 55 percig tartott. A panaszos hozzátartozója vagy képviselője kiértékelését nem kérte, az intézkedéssel szemben panasszal nem élt, elélezést nem kért. Az igazolás tartalmazza a Testület elérhetőségeit. A panaszos nem írta alá az iratot, ezért azt hatósági tanúként D. L. jegyzi.

4) A 2011. november 9-én kelt ambuláns napló rögzíti, hogy az előállítás során a panaszos jelezte, sérülése keletkezett, ezért került sor az orvosi ellátásra. A vizsgálat során az orvos a panaszos mindkét csuklóján bilincs okozta felületi horzsolást észlelt, a bal szemhéj külső részén pedig egy 5 Ft-os nagyságú horzsolásos vörös foltot. Az ambuláns napló egy példányát a panaszos 2011. november 9-én 18 óra 20 perckor átvette.

5) A panaszos 2011. november 9-i gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a kihallgatás 18 óra 46 perctől 19 óra 55 percig tartott. A gyanúsítás ellen a panaszos panasszal élt, mert a terhére rótt cselekményt nem követte el, illetve mert a tanya nincs bekerítve.

A panaszos előadta, hogy aznap 8 óra tájban indult el a szentesi lakásából kerékpárral azért, hogy megnézze a P.-tői Madárrezervátumot, és az autópálya melletti fenyőerdőben sétáljon. Az út szerinte 3 óráig tartott, és kb. 11 óra körül ért a P.-tóhoz. Sz.-ről földutakon jutott el a tóig, ez kb. 60 km, és több helyen gyalogolnia kellett, mert nem tudott a homokban tekerni. A tónál megpihent és nézelődött pár órát, majd a fenyőerdőben sétált, és onnan 14 óra 30 perckor indult hazafelé. Egy homokos úton haladt, ami egy buszvárónál csatlakozik be a betonútra, a betonút pedig az autópálya felüljáróján áthaladva vezet a faluba. A buszváróval szemben a panaszos egy tanyát látott meg, és úgy gondolta, hogy körülnéz. A kerékpárját a kerítésnek támasztotta. A tanya műanyagkerítéssel volt körbe véve, a kapu nem volt azonban zárva. A panaszos megkerülte az épületet és látta, hogy a hátsó részen hiányos a kerítés, de nem ment be. A tanya épületén az ablakok hiányoztak. A panaszos látott egy fiatalembert, akitől megkérdezte, hogy ott lakik-e, de a férfi azt válaszolta, hogy nem, csak kéményt épít. Ezután felült a kerékpárjára és elindult hazafelé. Elment az 5-ös útig, ahol leszállt a kerékpárról, az út mellett tolta egészen a kb. 200 méterre kezdődő földútig, amelyen keresztül P.-re akart menni, ekkor igazoltatták a rendőrök.

A panaszos 2011. november 15-i folytatólagos gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a kihallgatás 14 óra 16 perctől 14 óra 21 percig tartott, ennek során a panaszos fenntartotta a korábbi vallomását, azt csupán azzal egészítette ki, hogy az általa említett fiatalember, akivel a tanyán találkozott, a „helyszínt módosította”.

6) M. T. r. törzsőrmester 2011. december 27-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 9-én 8 órától 16 óráig látott el szolgálatot. Ez idő alatt a K. Rendőrkapitányságon tartózkodott, a havi oktatáson vett részt. A délután folyamán, 15 óra körüli időben telefonon keresztül N. P. r. főtörzssászlós bejelentést kapott, miszerint egy p.-i tanyának az ablakából egy ismeretlen, rossz kinézetű személyt láttak kimászni. A bejelentő elmondta, hogy követik az ismeretlen személyt, aki az 5. sz. főút irányába tart.

A r. törzsőrmester a r. főtörzssászlóssal K. irányából az 5. sz. főúton, a p.-i bekötőútig ment a szolgálati gépkocsival. A bekötőúttól kb. 200 méterre P. irányában, az út szélén a r. törzsőrmester meglátta a bejelentőt, aki intett nekik, továbbá egy kerékpáros személyt, aki ott állt mellette. Amikor azonban a rendőrök elindultak feléjük, a kerékpáros – amint meglátta a szolgálati járművet – felült a kerékpárra, és sietve eltekert: átment az 5. sz. úton és balra, egy dűlőútra fordult, ahol még gyorsabban hajtott. A r. törzsőrmester utána ment a szolgálati gépjárművel, majd amikor utolérte, megállító fény- és rövid hangjelzést adott, a r. főtörzssászlós pedig lehúzta az ablakot, és a törvény nevében szavakkal felszólította, hogy álljon meg. A kerékpáros nem hajtotta végre az utasítást, többszöri felszólításra sem volt hajlandó megállni, úgy tett, mint aki nem veszi észre a rendőröket.

Ezt követően a rendőrök megelőzték a kerékpárost, és megálltak előtte kb. 10-15 méterrel. A kerékpáros ki akarta kerülni a gépkocsit, de a r. főtörzsőrmester ekkorra már kiszállt, és ismételten a törvény nevében felszólítással, karjelzéssel próbálta megállítani. A kerékpáros ennek sem tett eleget, ezért a r. főtörzssászlós a karjánál fogva a földre vitte. A r. törzsőrmester is kiszállt a gépkocsiból, majd segített a r. főtörzssászlósnak az intézkedés alá vont kezeit hátra helyzetbe bilincselni. Az intézkedés alá vont a földön végig ordított és kapkodott a kezeivel, akadályozva azt, hogy megbilincseljék. A tanult karfeszítéseket alkalmazva a rendőrök a kezeit hátrabilincselték, és amikor a bilincs rákerült, leültették a földre, ahonnan azonban felállt és próbált elmenni a helyszínről. Ekkor a rendőrök ismét a földre ültették.

A panaszost a r. főtörzssászlós tartotta a földön, amíg r. törzsőrmester átvizsgálta a csomagjait. Az átvizsgálást a r. törzsőrmester a panaszos előtt végezte. Arra nem emlékszik pontosan, hogy mik voltak nála, de rengeteg apró dologgal volt tele a táskája. Azt biztosan tudja, hogy volt nála egy laptop, egy kerékpár hátsó lámpa, pénzürmék és szennyes alsó ruházat, valamint a személyi iratai.

A személy az intézkedés alatt kiabált a rendőrökkel, agresszív és provokatív módon viselkedett. Mindenáron azt szeretne volna, hogy a rendőrök bántalmazzák őt. Többször elmondta, hogy feljelenti a rendőröket, amiért bántalmazzák. Többször kérdezte továbbá a r. törzsőrmester nevét, amit a r. törzsőrmester egyszer elmondott neki, majd közölte vele, hogy az intézkedés befejeztével megkapja minden adatukat. A r. törzsőrmester jelvéyszámát is megnézte, meg is jegyezte, és azt el is ismételte. A helyszínen tett intézkedés alatt többször mondta, hogy telefonálni is szeretne, a rendőrök azonban nem engedték meg neki a telefonálást, mivel a helyszínen nem lehetett megállapítani, hogy esetleg van-e bűntársa, akinek jelezni tudna.

Ezt követően a r. törzsőrmester a férfi összes holmiját a táskájába rakta, és szólt neki, hogy a szennyes ruháit fogja a kezébe. A személyt felállították, és a szolgálati autóba ültették, majd r. törzsőrmester közölte vele, hogy előállítják bűncselekmény elkövetésnek gyanúja miatt a K. Rendőrkapitányságra. Azt hogy mennyi ideig fog eltartani az előállítás, nem tudta a

panaszossal közölni, mivel annak időtartama nem állapítható meg előre. A gépkocsiba beszállításkor a panaszos már nem volt ellenálló, magától beült. A kerékpárt, amivel közlekedett, a rendőrök a helyszín közelében lévő, állandóan lakott tanyában helyezték biztonságba.

Az intézkedés alá vont személyt a r. törzsőrmester a kapitányságon a 16. számú irodában ültette le, ekkor a kollégája bilincse még rajta volt. A kapitányságra történő szállítást követően r. törzsőrmester igénybe vette a sportért járó heti 2 óra munkaidő kedvezményét, ezért távozott a kapitányság épületéből. Az előállításról szóló jelentést a r. főtörzsszáslós készítette el, annak befejezésénél a r. törm. nem volt jelen, így azt aláírni sem tudta, viszont a későbbiekben elolvasta, és a benne foglaltakkal teljesen egyetértett. A további intézkedéseket és a kihallgatást a kollégái végezték el.

7) N. P. r. főtörzsszáslós 2011. november 17-én kelt jelentésében előadta, hogy F. A. J. feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 2011. november 9-én 15 óra körül a tanyájába ablakbefeszítés módszerével behatolt, de onnan nem vitt el semmit. A tanyában a bejelentő lányának a barátja, K. B. bezárt bejárati ajtón keresztül látta meg, hogy egy férfi van bent, aki ekkor az oldalsó ablakon keresztül kimászott az épületből, és a kerítéshez támasztott kerékpárjával az E75-ös út irányába kerekedett el. A kerékpárost, vagyis a panaszost K. B. az E75-ös útig követte, ahol a rendőrök igazoltatták, majd előállították.

A szükséges eljárás lefolytatása után a r. főtörzsszáslós az előállított panaszost szabadon bocsátotta, majd a helyszín megtekintése végett a tanyához ment, ahová 20 óra 30 perckor érkezett meg, és az alábbiakat tapasztalta. A tanya az út baloldalán helyezkedik el attól, kb. 20 méterre. Az út mellett egy műanyag lécekből álló kerítés van, rajta egy behajtott fa kapu. A kaputól jobbra, kb. 5 méterre a kerítéslécek egy másfél méteres szakaszon hiányoznak.

A tanya épülete a kerítéssel párhuzamosan helyezkedik el, a bejárati ajtaja a belső oldalon van. Az épület baloldalán, a falon több ablak található, amelyek közül az úttól legtávolabbi háromszárnyas ablak ki van bontva, és a helyére egy másik ablakkeret van beállítva. A régi ablakkeret az új ablaktól jobbra, a fal mellé van állítva szétfeszített állapotban. A bejelentő elmondta, hogy az ablakot a munkások a délután folyamán cserélték ki. A bejárati ajtó több részre osztott, üveges, de három ablakszemből hiányzik az üveg. A tanya épületébe be lehet látni, de az ajtó zárt állapotban van. Az ajtón belül egy folyosó látható, ahonnan két helyiség nyílik, de egyiken sincs ajtó. A tanya épületén lévő többi ablak zárt állapotú, azokon behatolásra utaló nyom nincs. Az épület körbe van kerítve műanyag lécekből álló kerítéssel, de a kerítésből több helyen hiányoznak a lécek. A bejelentés szerint az elkövető azon az ablakon ment be és jött ki, amelyik időközben ki lett cserélve, így azon behatolásra utaló nyomokat nem talált a r. főtörzsszáslós. A helyszínmegtekintés során 16 db fénykép készült.

8) N. P. r. főtörzsszáslós 2011. december 27-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 9-én 8 órától 18 óráig látott el szolgálatot, annak során a K. Rendőrkapitányság épületében vett részt oktatáson. Az oktatás végeztével ügyfeldolgozást végzett, amikor 15 óra körüli időben F. A. J. p.-i lakos a szolgálati mobilon felhívta, és azonnali intézkedést kért, mert elmondása szerint egy ismeretlen személy hatolt be az általa bérelt, P., T. 462. szám alatti tanyába ablakbefeszítés módszerével. A tanyában F. A. J. lányának barátja, K. B. látta meg a férfit, amint kimászott az ablakon, felült a kerékpárjára, és a falon keresztül az E75-ös út irányába tartott. A bejelentő azt kérte, siessenek a rendőrök, mert K. B. kerékpáron követi a férfit.

A r. főtörzssászlós ekkor szólt M. T. r. törzsőrmesternek, majd a szolgálati gépkocsival az E75-ös úton P. felé indultak. A r. főtörzssászlós a bekötőúttól pár száz méterre látta meg az út jobb oldalán integető személyeket. Az út mellett két férfi és egy kerékpáros állt egy piros színű gépkocsi mellett. Amikor közelebb értek, azt látták, hogy a kerékpáros áthajt az úton, és a baloldalon kezdődő földúton velük ellentétes irányba indul. A két személy – amikor a rendőrök melléjük értek – jelezte, hogy a kerékpáros volt bent a tanyában, és el akar menekülni.

A gépkocsit a r. törzsőrmester vezette, aki a kerékpáros után kanyarodott a földútra, és bekapcsolta a megkülönböztető fény- és hangjelzést. Mivel ez nem vezetett eredményre, amikor a biciklis mellé értek, lekapcsolta a r. főtörzssászlós a szirénát, és szólt a férfinak, hogy álljon meg. A férfi erre sem reagált, ezért a gépkocsival elé hajtottak, és tőle kb. 15 méterre, az úton keresztbe állva megálltak. A r. főtörzssászlós kiszállt a gépkocsiból, és „állj!” jelzést adva, a törvény nevében felszólította a biciklist, hogy álljon meg. A kerékpáros ki akarta kerülni a rendőrt, de a kerékpár ekkor már lelassult, és amikor a r. főtörzssászlós mellé ért, a rendőr megfogta a férfi karját. Erre a férfi a lábát letéve megállt. A r. főtörzssászlós a további menekülést megelőzendő a férfit a földre vitte, és felszólította, hogy maradjon fekve.

Ennek a férfi nem tett eleget, hanem fel akart kelni, zavarodottan viselkedett, és mindenáron telefonálni akart. Mivel ekkor még nem tudták eldönteni a rendőrök, hogy volt-e bűntársa, a telefont a ruházátátvizsgálás keretében a r. főtörzssászlós elvette tőle. Mivel a panaszos továbbra is fel akart kelni, és el akarta hagyni a helyszínt, a rendőr közölte vele, hogy a további ellenszegülés megtörése és a szökés megakadályozása végett megbilincseli. A panaszos nem volt hajlandó önként alávetni magát a bilincselésnek, ezért a törvény nevében felszólítás után, testi kényszer alkalmazásával tudták csak ketten rátenni a bilincset. A bilincselés során forgolódott, a kezét maga alá húzta, ráfogott a bilincsre, ezért csak a tanult kézfesztítő technikával sikerült megbilincselni.

Ezután a r. főtörzssászlós átvizsgálta a férfi ruházatát, a r. törzsőrmester pedig a csomagjait nézte át gumikesztyűben, mert mindenféle „limlom” volt a szatyorban. Ennek során előkerültek a panaszos iratai is. A panaszos az intézkedés során folyamatosan fenyegetőzött, közölte, hogy ezt a rendőrök még meg fogják bánni, különben is az összes rendőr bűnöző, és erről már bírósági ítélet is van.

Mindezek után a rendőrök közölték a panaszossal, hogy előállítják a K. Rendőrkapitányságra. A dolgait belerakták a szatyrába egy szennyes alsónadrág kivételével, amelyet ő rakott bele a zsebébe.

Az intézkedésnek az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja, a 31. § (1) bekezdése, a 47. §-a és az Rtv. 48. §-a szolgáltattak jogalapot. A r. főtörzssászlós a panaszost a helyszínen tájékoztatta, hogy a szükséges intézkedések lefolytatása végett, bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állítják elő a K. Rendőrkapitányságra.

A kapitányságon a 16. számú irodába mentek a rendőrök elkészíteni a papírmunkát, itt a r. főtörzssászlós folytatta tovább az intézkedést. A r. törzsőrmester, mivel befejezte a szolgálatát, hazament. Ekkor kérdezte meg a panaszos a r. főtörzssászlós nevét, és a jelvéyszámát, amit utóbbi közölt vele. A Rendőrkapitányság épületében, a történetek tisztázása után a panaszos visszakapta a telefonját, de ekkor már senkinek nem telefonált. A

jelentés megjegyzi, hogy a panaszosnak az intézkedés folyamán hullámzó volt a magatartása, volt, amikor együttműködött, és volt, amikor fenyegetőzött.

Az intézkedés helyszínén a rendőrök határozott hangnemben közölték vele azt, hogy mit fognak tenni, de mivel az intézkedésnek nem volt hajlandó alávetni magát, több esetben „a törvény nevében” felszólítást használt a r. főtörzszászlós, ami ugyanakkor szintén nem vezetett eredményre.

A panaszos kerékpárját az előállítás megkezdése előtt a szemben lévő tanyában helyezték biztonságba, majd amikor visszamentek a helyszínre, a r. főtörzszászlós adta azt át a panaszosnak.

A r. főtörzszászlós úgy érzi, hogy a bejelentés szerint szükséges intézkedést folytatta le, társával nem reagáltak a panaszos fenyegetőzésére, az eljárás során mindkét felet meghallgatták. A panaszos azt szeretne volna, ha a r. főtörzszászlós beleírja az előállításról szóló igazolásba azt, hogy a r. főtörzszászlós fejbe rúgta a panaszost, de mivel ez nem történt meg, a rendőr a kérést nem teljesítette, ami miatt viszont a panaszos nem írta alá az iratot.

A Rendőrkapitányságon a csomagok ismételt átvizsgálása a panaszos jelenlétében úgy történt, hogy a r. főtörzszászlós a gépnél ült, miközben S. N. r. főtörzsőrmester a szatyorból kirakott dolgokat gumikesztyűben visszarakta, a r. főtörzszászlós pedig leírta, hogy mit tett vissza a táskába. A panaszos holmiját a szőnyegen helyezték el, és onnan rakták vissza, mert a csomagban fertőzésveszélyes használt ruhák is voltak. Az előkerült tárgyak az előállításról készült jelentésben szerepelnek tételesen, mivel a panaszost nem helyezték el előállító helyiségben, és a kihallgatását követően azonnal szabadították. A panaszos szabadon bocsátásakor aláírásával igazolta, hogy hiánytalanul átvette a dolgait.

A gépelés közben bement az irodába M. J. r. zászlós, mb. KMB alosztályvezető is, akit a r. főtörzszászlós tájékoztatott a történetekről.

A r. főtörzszászlós a bilincset a rendőrkapitányságra érve az irodában vette le a panaszosról, mert úgy látta, hogy a panaszos már megnyugodott. A csomagok átvizsgálásakor a panaszoson már nem volt bilincs. Az irodában tartózkodók közül senki sem beszélt sértő vagy megalázó módon a panaszossal.

A panaszost a r. főtörzszászlós hallgatta ki gyanúsítottként, a kihallgatás az előállítás iratainak elkészülte után, 18 óra 46 perckor kezdődött, és 19 óra 55 percig tartott. A panaszos panasszal élt a gyanúsítás ellen, amit a r. főtörzszászlós rögzített a jegyzőkönyvben. A panaszoson mindvégig volt cipő, és nem volt megbilincselve. Az előállítási iratok elkészülte után S. N. r. főtörzsőrmesterrel vitték ki a panaszost az orvosi ügyeletre, cipőben. Az előállítással kapcsolatos igazolásokat részére átadták.

A kihallgatás után B. Cs. r. főtörzszászlóssal visszavitték a panaszost a helyszínre, és átnézték azt, mivel a panaszos azt állította, hogy a földön maradt egy 5 eurósa. A rendőrök átvizsgálták a földutatót, de a pénz nem került elő, a panaszos nem találta meg azt. Ezután a szemben lévő tanyában visszaadták a panaszos kerékpárját, aki hazafelé indult.

A r. főtörzszászlós B. Cs. r. főtörzszászlóssal a P., Tanya 462. szám alatti tanyába ment, majd ott a tanyát és a környékét lefényképezte. A helyszínmegtekintés során 16 db fényképet készített.

9) M. J. r. zászlós 2011. december 28-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 9-én 10 órától 19 óráig látott el szolgálatot, annak során mindvégig a K. Rendőrkapitányságon tartózkodott, és alosztályvezetői feladatokat látott el. A szolgálat során N. P. r. főtörzszászlós és M. T. r. törzsőrmester körzeti megbízottak szintén a Rendőrkapitányság épületében tartózkodtak, mivel aznap oktatáson vettek részt, azt követően pedig iratfeldolgozást végeztek.

16 óra 45 perc körüli időben – pontos időpontra nem emlékszik – a r. zászlós értesült arról, hogy N. P. r. főtörzszászlós és M. T. r. törzsőrmester kivonult a rendőrkapitányság épületéből, és egy férfit állított elő. A körzeti megbízottak a 16-os irodában kezdték elkészíteni az előállítással kapcsolatos iratokat. Ezt követően a r. zászlós rövid időn belül lement a 16-os irodába, és tájékozódott arról, hogy mi történt. A beszélgetés közben az előállított személy a r. zászlósnak is mondani kezdte, hogy nem követett el bűncselekményt, csak szétrézett a tanyában. A r. zászlós ekkor azt mondta neki, hogy ezen állítását előadhatja a gyanúsított kihallgatása során, és panaszt is tehet a gyanúsítás ellen. Az előállított személy elmondta, hogy élni kíván ezen jogával. Az előállítás és a bilincshasználat körülményeivel kapcsolatban nem panaszkodott.

Az előállítást követően M. T. r. törzsőrmester a r. zászlós engedélyével eltávozott a heti 2 óra sportfoglalkozásra biztosított munkaidő-kedvezmény miatt. Ekkor kb. 17 óra lehetett. A r. zászlós utasította S. N. r. főtörzsőrmestert, hogy segítsen N. P. r. főtörzszászlósnak a ruházatatvizsgálás végrehajtásában.

Amikor a r. zászlós találkozott vele, a panaszos teljes ruházatban volt, cipő is volt rajta. Emlékezete szerint összesen kb. 3 alkalommal mehetett be az irodába, mivel B. Cs. r. főtörzszászlós is irodában dolgozott, más ügyben végzett iratmunkát, és kérdései voltak az ügygel kapcsolatban. Amikor a 16-os irodában járt, a panaszoson már nem volt bilincs.

S. N. r. főtörzsőrmester úgy tájékoztatta a r. zászlóst, hogy a panaszos nem írta alá az előállításról szóló nyilatkozatot, ezért hatósági tanút vontak be az eljárásba.

N. P. r. főtörzszászlósnak a r. zászlós arra adott utasítást, hogy az előállítást követően a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő magánlaksértés vétség megalapozott gyanúja miatt kell a panaszost gyanúsítottként kihallgatni. A kihallgatás 18 óra 50 perc körüli időben kezdődhetett, ezen a r. zászlós nem volt jelen, mert 19 órakor távozott a kapitányságról. Ezt követően csak másnap reggel látta az ügygel kapcsolatos iratokat.

10) S. N. r. főtörzsőrmester 2011. december 28-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 9-én 8 órától 18 óráig látott el szolgálatot a K. Rendőrkapitányságon. A szolgálat teljesítése során 13 órától oktatáson vett részt a K. Rendőrkapitányság épületében. Az oktatás végeztével a tulajdon elleni szabályértési ügyeket dolgozta fel fenti a kapitányság 33. számú irodahelyiségében. Ezt követően 17 óra körül M. J. r. zászlós utasítására ment le a kapitányság I. emeletén található 16-os számú irodába.

Az irodában egy számára teljesen ismeretlen férfi, M. J. r. zászlós, N. P. r. főtörzszászlós, illetve B. Cs. r. főtörzszászlós tartózkodott. Megérkezése után M. J. r. zászlós tájékoztatta r.

főtörzsőrmestert, hogy a férfit N. P. r. főtörzszászlós és M. T. r. törzsőrmester állították elő bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Ezt követően utasította, hogy a személynél lévő holmik átvizsgálásában, illetve ezek rögzítésében segítsen. M. T. r. törzsőrmester ekkor már nem volt jelen. Az átvizsgálásnál gumikesztyűt használt, mivel a holmik között használt alsóneműk is voltak. A személynél sok apró személyes tárgy volt, ezért azok átvizsgálását kiemelt figyelemmel hajtották végre. A tárgyakra pontosan már nem emlékszik, csak arra, hogy egy mobiltelefon, egy laptop, egy fényképezőgép, illetve különböző érmék voltak közöttük.

Az irodába érkezésekor a személyes holmik átvizsgálása már megkezdődött, azok egy része a földön volt. A r. főtörzsőrmester onnan helyezte őket vissza a szatyrokba, miközben N. P. r. főtörzszászlóssal közölte, hogy éppen milyen tárgyat vizsgál. A panaszos a ruházatátvizsgálást folyamatosan figyelemmel kísérte. Annak során biztos, hogy a tárgyakban meghibásodás, illetve károsodás nem történt.

A r. főtörzsőrmester ott tartózkodása alatt a panaszos nem volt megbilincselve. A r. főtörzsőrmester nem hallotta az átvizsgálás során, hogy bárki szidalmazta volna a panaszost. A férfi közölte a r. főtörzsőrmesterrel, hogy tanúként be fogja idéztetni, aminek keretében a rendőrnek el kell majd mondania, hogy 3 db kerékpárvillogó volt a szatyrokban. Ezt a r. főtörzsőrmester nem értette teljesen, de közölte a személlyel, hogy az általa mondottakat tudomásul veszi, és nem fogja elfelejteni.

A történetekről letéti jegyzőkönyv nem készült, mivel nem került sor előállító helyiségben való elhelyezésre, a panaszos mellől az értékeit senki nem tette el, azok folyamatosan mellette voltak.

11) B. Cs. r. főtörzszászlós 2011. december 29-én kelt jelentésében előadta, hogy a K. Rendőrkapitányságon teljesített szolgálatot 2011. november 9-én. Annak során az egyik büntetőügyben végzett iratmurkát a Robotzsaru Neo rendszerben a 16-os irodahelyiségben. Időközben N. P. r. főtörzszászlós és M. T. r. törzsőrmester a kapitányságra előállított egy személyt, a panaszost, aki megalapozottan gyanúsítható volt azzal, hogy P. külterületén bement egy lakatlan házba a tulajdonos tudta és beleyezése nélkül.

A panaszost megbilincselve állították elő, majd azt később N. P. r. főtörzszászlós levette róla, de arra nem emlékszik a r. főtörzszászlós, hogy ez mikor történt. Az irodában S. N. r. főtörzsőrmester végezte a panaszos ruházatának átvizsgálását és a nála lévő dolgok azonosítását, aki gumikesztyűben válogatta át a panaszos tárgyait. A tárgyak nagy mennyisége miatt azok egy része a földre lett külön kirakva, hogy azonosítani lehessen. Voltak közöttük ruhaneműk, különböző nemzetiségű papírpénzek, érmék, laptop, fényképezőgép, színes kövek. A panaszos ezalatt a saját ruhájában volt felöltözve, és cipő is volt rajta, ami a ruházatátvizsgálás során csupán rövid időre került le róla. A r. főtörzszászlós bűnügyi munkájával volt elfoglalva, mivel M. J. r. zászlós utasítására azon a napon kellett leadnia az ügyét.

A panaszos több esetben sérelmezte az előállítást, mert azt állította, hogy nem követett el bűncselekményt. A r. főtörzszászlós nem foglalkozott az előállított személlyel, mert nem ő hallgatta ki, és nem is igazán figyelt arra, hogy mit kérdez tőle a kollegája. Arra emlékszik ugyanakkor, hogy a kihallgatás előtt S. N. r. törzsőrmester és N. P. r. főtörzszászlós kivitték orvoshoz a panaszost.

Az előállított személy irodában tartózkodása alatt M. J. r. zászlós több alkalommal bement a r. főtörzszászlóshoz az irodába, mert az ügyében szakmai tanácsokkal látta el.

A panaszt a kihallgatását követően N. P. r. főtörzszászlóssal együtt szolgálati gépkocsival visszavitték az elfogás helyszínére, mivel arra hivatkozott, hogy eltűnt 1 db 5 euros papírpénze. A terület átvizsgálása során azonban a rendőrök nem találták meg a bankjegyet. Ezután a panaszt a kerékpárjához vitték, azt visszaadták neki, és azzal a panaszos távozott.

12) A 2011. november 9-én kelt hivatalos feljegyzés szerint 15 óra 40 perckor F. A. J. telefonon bejelentést tett N. P. r. főtörzszászlósnál arról, hogy egy ismerőse, K. B. értesítette telefonon, hogy a P.-n lévő tanyájába egy ismeretlen személy a kerítésen átmászva behatolt, majd az épületbe az ablakot befeszítve bement, de amikor megzavarta, a személy az 5-ös főút irányába elmenekült.

A KMB szolgálat az 5-ös főúton, a p.-i bekötő közelében igazoltatta, majd előállította a panaszt, aki a bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható. Az intézkedést N. P. r. főtörzszászlós és M. T. r. törzsőrmester hajtotta végre. A bejelentés ideje 2011. november 9-e, 15 óra 35 perc, a kivonulás ideje 15 óra 36 perc, az érkezés ideje 15 óra 45 perc és a befejezés időpontja 15 óra 50 perc volt.

13) A nyomozás elrendeléséről szóló, 2011. november 9-én kelt feljegyzés rögzíti, hogy az ügyeletes tiszt a kapitányságvezető megbízásából a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és (1) bekezdés szerint minősülő magánlaksértés vétségének megalapozott gyanúja miatt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 170. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a (2) bekezdés rendelkezéseire – nyomozást rendelt el. A feljelentő F. A. J., a feljelentett ismeretlen személy volt. A nyomozás elrendelésének időpontja 2011. november 9., a nyomozás határideje 2012. január 9.

14) A rendőrségi iratok tanúsága szerint az ügyben a tanúkihallgatásokat nem a panaszos előállításának idején, hanem 2011. november 10-én, 21-én és 22-én folytatták le.

III.

1) A Testület a panaszeljárásban elsőként azt vizsgálta, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek – fő szabály szerint – nem áll módjában vizsgálni a rendőrség azon tevékenységét, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így például Be. alapján végez.

A panaszos beadványában kifogásolta, hogy a kihallgatása során kérte, hadd készítsen jegyzeteket, amit engedtek is neki, de papírt nem kapott, így egy borítékra írta fel, amit fontosnak tartott. Szintén sérelmezi, hogy a kihallgatási jegyzőkönyvről utóbb nem kapott másolatot, és a védő kirendeléséről sem mondtak neki semmit, csak azt ismételte a kihallgató, hogy ha van pénze a panaszosnak, majd fizet ügyvédet. Panaszként adja továbbá elő, hogy a rendőr a jegyzőkönyv rögzítése során teljesen átfogalmazta a szavait, és megtagadta azt, hogy szó szerint rögzítse a panaszos előadását. A panaszos ekkor közölte, hogy a jegyzőkönyvre kézzel kívánja ráírni a saját gondolatait, amely kapcsán a rendőr tájékoztatta, hogy azt nem teheti meg. A panaszos ezután kérte a rendőrt, hogy hívjon hatósági tanút, mert így nem hajlandó aláírni az iratot. Végül sérelmezi, hogy azt is, hogy csak a személyes adatait vették fel, sem az ujjlenyomatát, sem a cipőlenyomatát nem rögzítették, és nem küldtek ki helyszínelő csoportot a nyomok rögzítésére, holott ezt a rendőröktől többször is kérte.

A panaszos ezen kifogásai kapcsán megállapítható, hogy az alapjául szolgáló rendőri magatartást a Be. szabályozza, hiszen VII. Fejezetében rögzíti a bizonyítás, IX. Fejezetében pedig a nyomozás alapvető szabályait, a nyomozás során igénybe vehető jogorvoslatokról pedig a Be. 195. és 196. §-a rendelkezik.

A fentiekre figyelemmel a Testületnek nem állt módjában vizsgálni a panaszos azon panaszait, amelyeket a jegyzőkönyv felvételével és az egyes nyomozati cselekmények elmulasztásával összefüggésben adott elő.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján – figyelemmel az intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – vizsgálat tárgyává tette ugyanakkor a panaszos megállítása módjának, a panaszos igazoltatásának, azzal összefüggésben ruházata és csomagjai átvizsgálásának, a kényszerítő eszközök alkalmazásának és előállításának jogszerűségét. Értékelte továbbá a Testület, hogy az intézkedő rendőrök eleget tettek-e azonosítási és tájékoztatási kötelezettségeiknek, megfelelő hangnemet alkalmaztak-e a panaszossal szemben és gondoskodtak-e a szükséges orvosi ellátásról. Vizsgálta végül azt is, hogy a rendőrök jogszerűen jártak-e el, amikor a panaszost megakadályozták abban, hogy az intézkedés ideje alatt telefonáljon, ellenben már a helyszínen megkezdtek a kikérdezését, de szondát kérése ellenére sem alkalmaztak vele szemben.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette – az intézkedés idején hatályos, – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, 13. §-ának (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi

méltóságához, továbbá az abból levezethető egészséghez és testi épséghez, az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyi szabadsághoz, az 59. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez és a 64. §-ban foglalt panasz előterjesztéséhez való jogát, továbbá a 70/A. § szerinti diszkrimináció tilalmát.

1) A panaszos sérelmezi, hogy miközben egy földúton haladt a kerékpárjával, rendőrök megállították, és intézkedés alá vonták.

Beadványában leírja, hogy az intézkedés kezdetekor a rendőr hozzá intézett kérdésének eleget téve megállt, és a nála lévő számítógép táskájából elővette az igazolványát. Ezt követően azonban a rendőrök „kitépték” a kezéből a laptopot a táskával együtt, és közölték, hogy betöréses lopás miatt érkezett hozzájuk bejelentés, ezért vonták a panaszost is igazoltatás alá.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszossal szembeni rendőri fellépés előzménye az volt, hogy 2011. november 9-én 15 óra 40 perckor F. A. J. bejelentést tett telefonon, miszerint lányának a barátja, K. B. a tanyájában egy ismeretlen férfival találkozott szembe. A férfi –a panaszos – a tanyáról kerékpárjával távozott, őt K. B. egészen az 5-ös főút vonaláig követte, és a bekötőúttól P. irányában kb. 200 méterre P. J.-vel megpróbálták feltartóztatni. A szolgálati gépkocsival ekkor érkeztek a rendőrök a helyszínre, ám ahogyan a csoport felé közeledtek, a panaszos felugrott a kerékpárjára, és a balra lévő földúton próbált menekülni. Itt érték később utol és vonták őt intézkedés alá a rendőrök.

a) Azzal összefüggésben, hogy a panaszos magatartását miként vizsgálhatja, a Testület fontosnak tartja rögzíteni az alábbiakat.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése a Testület hatáskörét az Rtv. V. fejezetében szabályozott intézkedésekre, a VI. fejezetben szereplő kényszerítő eszköz-alkalmazásokra, valamint a IV. fejezetben szereplő általános elvekre korlátozza. Ennek értelmében a Testület hatáskörén kívül esik annak megállapítása, hogy a panaszos elkövetett-e a rendőri intézkedést megelőzően bűncselekményt.

A Testület ugyanakkor utal töretlen gyakorlatára, miszerint azt vizsgálnia kell, hogy a jogellenes cselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e. Abban az esetben ugyanis, ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését olyankor, amikor a rendőrség jogalapként bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata kiüresedne. Ebben a körben a Testület az alábbiakat rögzíti.

b) A rendőri intézkedés alapjául a rendőrkapitányságon 2011. november 9-én 15 óra 40 perckor rögzített bejelentés szolgált, amelyet F. A. J. tett telefonon arról, hogy lányának a barátja, K. B. a tanyájában egy ismeretlen férfival találkozott szembe, aki ezt követően a tanyából távozott, a helyszínt kerékpárral hagyta el. A bejelentő azt is elmondta, hogy K. B. követi az ismeretlen személyt. A rendőrök a tanya felé közeledve vettek észre az út szélén három férfit, akik közül az egyik – mint utóbb megállapíthatóvá vált, a panaszos – a rendőrök láttán kerékpárjával egy közeli bekötő út felé vette az irányt.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az

államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes cselekményt, így például bűncselekményt megvalósító magatartást észlel, vagy ilyenről tájékoztatják.

A Testület megítélése szerint a helyszínre kiérkezett rendőrök intézkedési kötelezettségét a bejelentés és a későbbi intézkedés helyszínén azzal összefüggésben tapasztalt további körülmények – amelyek a bejelentés valóságát támasztották alá – egyértelműen megerősítették.

A rendőrök tehát megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában, törvényi – intézkedési – kötelezettségüknek eleget téve léptek fel a panaszossal szemben.

A panaszossal szembeni konkrét rendőri fellépés kiváltó oka a rendőrök előadása szerint az volt, hogy amikor az út szélén álló csoportosuláshoz a rendőrök közeledtek, a panaszos – a rendőröket észlelve – kerékpárral az egyik bekötőút felé indult, úgy próbált távozni. A rendőrök a panaszost felszólították, hogy álljon meg, majd amikor ennek nem tett eleget, megállásra kényszerítették. A panaszos beadványában hasonló eseményekről nem számolt be, csupán azt adta elő, hogy a rendőrök a földúton haladva vonták intézkedés alá.

Az ügy körülményeinek ismeretében egyértelműen megállapítható volt, hogy az intézkedő rendőrök egy bejelentést követően és azzal összefüggésben azért vonták intézkedés alá a panaszost, mert felmerült vele szemben egy jogellenes cselekmény olyan fokú gyanúja, amely rendőri intézkedést tett szükségessé.

Figyelemmel arra, hogy a bejelentés alapján a rendőröknek intézkedési kötelezettsége állt fenn a bűncselekmény körülményeinek, esetlegesen az elkövetőnek a mielőbbi felderítésére, tekintettel továbbá arra, hogy a panaszossal kapcsolatban megállapítható volt a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanú fennállása, a Testület jogszerűnek minősítette az érintett rendőrök azon eljárását, amelynek keretében a panaszost intézkedés alá vonták.

2) A panaszos igazoltatását a rendőrök – jelentésük tanúsága szerint – az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján hajtották végre.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A bűncselekménynek a rendőri fellépéshez szükséges fokú gyanújára tekintettel a rendőr részéről nyilvánvalóan elkerülhetetlen volt a panaszos személyazonosságának megállapítása, így a Testület az igazoltatást az Rtv. 29. §-a (1) bekezdésének I. és II. fordulata alapján is, tehát a közrend és a közbiztonság védelme érdekében, továbbá bűnüldözési célból is egyértelműen jogszerűnek minősítette, és a személyes adatok védelméhez való alapjog megsértését nem állapította meg.

3) A panaszos ruházatát és csomagjait a rendőrök előbb az intézkedés helyszínén, majd pedig a rendőrkapitányságon vizsgálták át.

a) Az intézkedés helyszínén végrehajtott átvizsgálást a Testület az alábbiak szerint értékelte.

A panaszos előadása szerint az intézkedés keretében a rendőrök elvették a csomagjait, és azok tartalmát a „földre szórták”. Mindent szétszórtak a panaszos pénztárcájából, így a benne tartott pénzt is. Felvették a bejelentő adatait, aki időközben érkezett a helyszínre, továbbá a földre szórt tárgyak között keresgéltek, és a szennyes fehérneműt is kiszórták. Később elkezdtek felszedni a panaszos tárgyait a földről, a fű közül, amikor azonban a panaszos azt kérte tőlük, hogy a pénzt is szedjék össze, a rendőrök azt válaszolták, azt szedje össze a panaszos maga. Jelezték továbbá, hogy a panaszos fehérneműjét nem hajlandók elszállítani, mert szennyezett, és csak többszöri kérésre engedték meg, hogy a panaszos azt megbilincselte kézzel a kabátzsebébe eltegye. Miután közölték, hogy előállítják, megkérte a panaszos a rendőröket, hogy keressék meg a hiányzó 5 eurót, amire azt a választ kapta, hogy majd megkeresi maga, ha vége lesz az intézkedésnek.

Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a panaszost a helyszínen az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – vizsgálták át. Az átvizsgálást megelőzően a rendőrök a panaszost megbilincseltek, majd megkezdtek ruházatának és csomagjainak az ellenőrzését. Amíg az átvizsgálást végezték, a r. főtörzsszáslós meghallgatta az időközben a helyszínre érkezett K. B.-t és P. J.-t. A rendőri jelentés a panaszosnál tartott tárgyakat tételesen felsorolja.

Az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése értelmében a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

A 31. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A konkrét helyzetben a panaszost azért vonták a rendőrök intézkedés alá, mert kellően megalapozott gyanú állt fenn arra vonatkozóan, hogy a korábban bejelentett bűncselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható. A Testület megítélése szerint ezért a rendőröknek elsősorban az Rtv. fent idézett 29. § (6) bekezdése alapján volt felhatalmazásuk a panaszos ruházatát és csomagjait is ellenőrizni, hiszen azt bűncselekmény elkövetésének a gyanúja tette szükségessé.

Kétségtelen ugyanakkor az is, hogy a panaszost a rendőrök az adott helyzetben személyi szabadságot korlátozó intézkedés alá is vonták, és figyelembe véve az eset valamennyi körülményét (így a bejelentésben foglalt információkat is), a panaszos átvizsgálásához a rendőrök által hivatkozott jogalap – azaz az Rtv. 31. §-a – is megfelelőnek tekinthető.

Az intézkedés helyszínén végrehajtott ruházátátvizsgálás a fentiek alapján a konkrét esetben indokolt jogkorlátozásnak volt tekintendő, így az a panaszos emberi méltóságát korlátozta ugyan, de nem sértette.

b) A rendőrkapitányság épületében végzett átvizsgálással összefüggésben a Testület a következő megállapításokat teszi.

A panaszos előadása szerint a rendőrségen „megmotozták”, aminek keretében a tárgyait újra a földre szórták, miközben megbilincselte kézzel egy széken ült. A rendőrök a panaszos zsebeinek a tartalmát is átkutatták, és a cipőjét is levetették vele, majd amikor kérte, hogy visszavehesse a lábbelit, azt először nem engedték meg, később pedig a panaszost hátrabilincselte kezei akadályozták ebben.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos tárgyairól a rendőrség épületében jegyzőkönyvet vettek fel. A csomagok ismételt átvizsgálása a panaszos jelenlétében zajlott úgy, hogy az eljáró r. főtörzsszáslós a gépnél ült, miközben S. N. r. főtörzsrőrmester a szatyorból kirakott dolgokat gumikesztyűben visszarakta, a r. főtörzsszáslós pedig leírta, hogy mit tett vissza a táskába. A panaszos holmiját a szőnyegen helyezték el, és onnan rakták vissza, mert a csomagban fertőzésveszélyes használt ruhák is voltak. Az előkerült tárgyakról letéti jegyzőkönyv nem készült – azok az előállításról készült jelentésben szerepelnek tételesen –, mivel a panaszost nem helyezték el előállító helyiségben, és a kihallgatását követően azonnal szabadították.

A Testület a rendőri előadásból arra következtetett, hogy a panaszos újabb átvizsgálására a nála található tárgyak listájának rögzítése miatt, egészen pontosan azért volt szükség, mert a panaszos számos tárgyat tartott magánál, amelyek listájának felvételére szükség volt annak érdekében, hogy a panaszossal szemben fennálló gyanút a rendőrök kizárják vagy alátámasszák.

Erre tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszosnak a rendőrség épületében végrehajtott átvizsgálása kellő jogalap birtokában zajlott, és azt nem tekintette a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogát indokolatlanul korlátozó intézkedésnek.

c) A panaszos azon kifogása kapcsán ugyanakkor, miszerint a rendőrök az átvizsgálást úgy hajtották végre, hogy a tárgyait – mind az intézkedés helyszínén, mind pedig a rendőrkapitányságon – kiszórták a földre, szennyezett fehérneműjét nem voltak hajlandók a többi tárggyal együtt visszapakolni, majd a kapitányságon a cipőjét is levetették vele, amit utóbb nem vehetett vissza, illetve nem tudott visszavenni, a Testület önállóan értékelte az átvizsgálások végrehajtásának a módját, és azzal összefüggésben a panaszos emberi méltóságának az esetleges megsértését is.

A rendőri és a panaszosi előadás egyező abban, hogy a rendőrök az átvizsgálás során – mind az intézkedés helyszínén, mind pedig a rendőrkapitányságon – az érintett tárgyak egy részét a földre rakták le. A rendőri hivatkozás szerint erre egyrészt a tárgyak nagy száma miatt, másrészt azért volt szükség, mert azok között fertőzésveszélyes dolgok is voltak. Ennek kapcsán beadványában a panaszos maga is megjegyzi, hogy amikor az intézkedés helyszínéről beszállították a rendőrségre, a fehérneműjét ő maga rakta el, azt ugyanis a rendőrök nem voltak hajlandók elpakolni.

Szintén alátámasztja a rendőri előadás a panaszos azon állítását, hogy az átvizsgálás során le kellett vennie a cipőjét is, ám míg a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a cipőt előbb nem

engedték neki visszavenni, később pedig összebilincselte kézzel már nem tudta, addig a rendőrök egységesen azt állítják, hogy a cipő a panaszos lábáról csupán rövid időre került le, és a kihallgatás ideje alatt már viselte.

A panaszos kifogások megítélése kapcsán a Testület utal az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait, továbbá a 16. §-ának (4) bekezdésében foglalt előírásra, amelynek értelmében a rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni.

A konkrét helyzetben a Testület azon rendőri magatartást, amelynek keretében az intézkedő rendőrök a panaszos tárgyait az intézkedés helyszínén és a rendőrségen is részben a földre rakták le, önmagában nem értékelte olyannak, amely a panaszos emberi méltóságát sértette volna, mivel magatartásukat a rendőrök – azzal, hogy nagy mennyiségű tárgy volt a panaszosnál, amelyek között voltak fertőzésveszélyesek is – kellően megindokolták. Azzal összefüggésben ugyanakkor, hogy a panaszos valóban nem kapott-e lehetőséget arra, hogy az átvizsgálás elvégzését követően visszavegye a cipőit, a Testület a felek előadásában mutatkozó ellenmondás, illetve annak feloldhatatlansága miatt nem tudott egyértelműen állást foglalni.

Mindezek alapján a panaszosnak az átvizsgálás végrehajtására vonatkozó kifogásai kapcsán azzal összefüggésben, hogy a tárgyakat a földre rakták, nem tartott a Testület indokoltnak alapjogsértést megállapítani, annak kapcsán ugyanakkor, hogy a panaszos az átvizsgálás után nem vehette vissza a cipőjét, a nyilatkozatokban mutatkozó ellentmondások miatt a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértése nem volt megállapítható.

4) Azt követően, hogy a rendőrök közölték vele: egy bűncselekmény elkövetésével összefüggésben vonják intézkedés alá, a panaszos jelezte, hogy fel kívánja hívni az ügyvédjét. Azt azonban a rendőrök nem engedték meg neki, és jelezték, hogy az intézkedés befejezésekor lesz módja telefonálni. Az intézkedés során a panaszos – mind a helyszínen, mind pedig a rendőrségen – többször is követelte, hogy az ügyvédjének telefonálhasson, de arra nem kapott lehetőséget annak ellenére, hogy jelezte, az ügyvéd 17 óráig dolgozik. A panaszos jelezte, hogy tudomása szerint joga van ahhoz, hogy az előállítás idején, illetve a kihallgatáson jelen legyen a védője, de ez a helyzeten semmit sem változtatott. Végül a kihallgatás során közölték a rendőrök, hogy a panaszosnak joga van ügyvédjének telefonálni.

A panaszos a rendőri előadás szerint is többször jelezte az intézkedés helyszínén, hogy telefonálni szeretne, a rendőrök azonban nem engedték meg neki a telefonálást, mivel a helyszínen nem lehetett megállapítani, hogy esetleg van-e büntársa, akinek jelezni tudna. A Rendőrkapitányság épületében, a történet tisztázása után a panaszos visszakapta a telefonját, de ekkor már senkinek nem telefonált.

A panaszos mobiltelefonjának elvételével összefüggésben a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott

kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot a két rendelkezés összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon elvételének nincsen jogalapja (kivéve az előállító helyiségben való elhelyezés során, amikor a mobiltelefont el kell venni, mint olyan tárgyat, amelyet az előállított nem tarthat magánál). Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt (aki természetesen ügyvéd is lehet) az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog fő szabály szerint az érintettet illeti meg, és csak az értesítés csak akkor rendőri feladata, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési jogával éljen.

A Testület a konkrét helyzet vizsgálatakor elfogadta, hogy a rendőrök azért akadályozták meg a telefon elvételével, hogy a helyszínről a panaszos telefonáljon, mert úgy látták, fennáll a veszélye, hogy egy bűntársat próbál figyelmeztetni. A Testület álláspontja szerint az eset összes körülménye alapján a rendőrök feltételezése nem volt indokolatlannak tekinthető, ezért **a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos mobiltelefonjának a helyszínen történt elvétele az adott helyzetben nem sértette a tulajdonhoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, ezért ebben a vonatkozásban nem állapított meg alapjogsértést.**

Más jogi megítélés alá esik a panaszos azon kifogása, hogy a rendőrség többszöri kérése ellenére nem biztosította számára, hogy az ügyvédjével – mint az Rtv. 18. §-ában megjelölt „más személlyel” – beszéljen, amiből nyilvánvalóan következik az is, hogy a telefonját a rendőrség épületében sem kapta vissza.

Mínthogy a rendőrségi dokumentumok is arról számolnak be, hogy az események tisztázása után már nem állt fent az az ok, amely miatt a rendőrök a helyszínen a mobiltelefon elvétele mellett döntöttek, nyilvánvaló, hogy az intézkedés ezen fázisában nem lehetett olyan indok, amely miatt a kapitányságon a panaszos telefonját vissza kellett volna tartani, mivel pedig a panaszost előállító helyiségben sem helyezték el, a telefon elvételére, illetve visszaadásának elmulasztására ez sem biztosított jogalapot.

Amennyiben tehát a panasz ezen részét a Testület elfogadná a tényállás alapjául, úgy meg kellene állapítani a panaszos tulajdonhoz valamint tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét. **A rendelkezésre álló bizonyítékok (a panaszosi és a rendőri nyilatkozatok) ellentmondásossága alapján azonban a Testület nem volt abban a helyzetben, hogy a**

tényállást e kérdésben megnyugtatóan tisztázni tudja, így nem tudta megállapítani a panaszos tulajdonhoz valamint tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a panaszos telefonjának a kapitányságon való visszaadásával vagy annak elmaradásával összefüggésben.

5) A panaszos előadása szerint az eljáró rendőrök a vele szemben foganatosított intézkedés során nem tettek megfelelően eleget azon kötelezettségeiknek sem, amelyek az Rtv. 20. §-ából fakadnak. Ezen panaszosi előadás kapcsán a Testület a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. Az Rtv. előírásait a Szolgálati Szabályzat 5. §-a a következőkkel egészíti ki. Az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az intézkedés megkezdését megelőző közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti. A rendőr továbbá az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.

a) A panaszos – előadása szerint – az intézkedés során megkérte a rendőröket, hogy igazolják magukat, amire utóbbiak nem voltak hajlandók. Amikor a panaszos jelezte a rendőröknek, hogy fel szeretné írni az azonosító számukat, azt mondták neki, hogy arra is az intézkedés végén lesz módja. Kérését akkor is megismételte, amikor a rendőrök a szolgálati gépkocsiba ültették be, a rendőrök azonban azt továbbra sem voltak hajlandók teljesíteni.

Az intézkedő r. törzsőrmester jelentése szerint a panaszos az intézkedés helyszínén többször kérdezte a nevét, amit a r. törzsőrmester egyszer elmondott neki, majd közölte vele, hogy az intézkedés befejeztével megkapja minden adatukat. A panaszos továbbá a r. törzsőrmester jelvénytípusát is megnézte, meg is jegyezte, és azt el is ismételte. A kapitányságon a 16. számú irodába mentek a rendőrök elkészíteni a papírmunkát, itt a r. főtörzsszázlós folytatta tovább az intézkedést. A r. törzsőrmester, mivel befejezte a szolgálatát, hazament. Ekkor kérdezte meg a panaszos a r. főtörzsszázlós nevét, és a jelvénytípusát, amit utóbbi közölt vele.

A konkrét helyzetben a Testület elfogadta, hogy az a – fent említett – kivételes helyzet állt elő, amelyben a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztette volna, ha a rendőrök az intézkedés megkezdését azonosítási kötelezettségük teljesítésével kezdik, hiszen a panaszost a rendőrök egy bűncselekmény gyanúja kapcsán és olyan információ birtokában vonták intézkedés alá, amely szerint a panaszos a bejelentők elől menekülni próbált.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint továbbá utóbb mindkét intézkedő rendőr – a r. törzsőrmester és a r. főtörzsszázlós – nevét és azonosító számát is megismerte a panaszos, mivel kérdésére válaszolva azt az intézkedés különböző szakaszaiban közölték vele. Ez utóbbi rendőrségi előadást azonban a panaszos kifejezetten cáfolja, mivel állítása szerint kérdéseire a rendőröktől egyetlen alkalommal sem kapott választ.

A felek előadásában mutatkozó ellentmondást a Testület arra alkalmas eszköz hiányában nem tudta feloldani, így nem tudott megalapozott döntést hozni abban a kérdésben sem, hogy a rendőrök a nevük és azonosító számuk közlésére vonatkozó törvényi követelménynek eleget tettek-e, így ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértése nem volt megállapítható.

b) A panaszos beadványában arról számol be, hogy a rendőrök, miután megállították, előbb kérték tőle a személyi igazolványát, majd pedig közölték vele: a rendőrségen betöréses lopás miatt tett bejelentés kapcsán állították meg és vonták intézkedés alá.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a fentiek közlésével a rendőrök eleget tettek azon törvényi követelménynek, amely a rendőri fellépés kezdetekor az intézkedés tényének és céljának közlésére kötelezi őket.

A Testület ezért az intézkedés tényének és céljának közlésével összefüggésben megállapította, hogy a rendőrök nem mulasztották el kötelezettségük teljesítését, amelynek következtében a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga ilyen kontextusban nem szenvedett sérelmet.

6) A panaszos előadása szerint tárgyainak átvizsgálását követően a rendőrök közölték, hogy előállítják. Ezután beültették a szolgálati gépkocsiba, és a K. Rendőrkapitányságra szállították.

A rendőrségi iratok a panaszos előállításának a jogalapját az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában jelölik meg, vagyis annak oka bűncselekmény gyanúja volt. A hivatkozott rendelkezés szerint „a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható”.

A Testület a panaszos előállításának jogszerűségét az alábbi körülmények ismeretében értékelte: a rendőrségre bejelentés érkezett egy személyről, aki jogosulatlanul hatolt be egy tanyába, majd onnan kerékpárral távozott; a személyt a tanyától az őt észlelő személy kerékpárral követte és megpróbálta feltartóztatni; a rendőrök a tanya felé haladva kerékpárosokra lettek figyelmesek, akik az út mellett várakoztak, és amikor a rendőröket észlelték, egyikük – a panaszos – a helyszínt megpróbálta elhagyni, és azzal kivonni magát a rendőri intézkedés alól. Mindezek után vonták a rendőrök intézkedés alá a panaszost, aki azt állította, hogy kerékpártúrán van, azonban számos olyan használati tárgyat tartott magánál, amelyekre egy kerékpározás alkalmával bizonyosan nem volt szüksége. Időközben az intézkedés helyszínére érkezett az a személy – egy további személy kíséretében –, aki a panaszost a tanyától követte, és saját bevallása szerint szemtanúja volt jogtalan cselekménynek.

A fentiek alapján a Testület megítélése szerint megalapozottan alakult ki gyanú az eljáró rendőrökben arra vonatkozóan, hogy a panaszos a bejelentésben szereplő cselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható, ami az előállításhoz is alapot szolgáltatott.

Mivel azonban az idézett rendelkezés az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személyt érintő gyanú fennáll – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőrök reakcióját az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni. Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A konkrét esetben az előzmények ismeretében a tanyán elkövetett cselekmény felderítése, a panaszossal szemben felmerült gyanú kizárása vagy alátámasztása, továbbá annak tisztázása, hogy a panaszos miért tart magánál olyan tárgyakat, amelyek egy kerékpártúrához nem szükségesek, elengedhetetlenné tették a panaszos nyilatkoztatását.

Erre figyelemmel a panaszos személyes szabadságának előállítással való korlátozását a Testület jogszerűnek minősítette, és a kapcsolódó alapjog megsértését nem állapította meg.

b) A Testület a panaszos előállításának jogszerűségén túl azt is vizsgálta, hogy az intézkedés időtartama annak céljához és az elvégzett eljárási cselekményekhez mérten nem volt-e szükségtelenül hosszú.

A panaszos beadványában azt írja, hogy csomagjainak és ruházatának átvizsgálását követően a rendőrkapitányság folyosóján mintegy két és fél órát kellett várakoznia.

Az előállítás időtartamáról szóló, 2011. november 9-én kelt igazolás szerint a panaszos előállítása 2011. november 9-én 15 óra 40 perctől 19 óra 55 percig tartott. A rendőri jelentés és a panaszosi előadás egybehangzó a tekintetben, hogy a panaszos ruházatának és csomagjainak az ellenőrzését a rendőrök már az intézkedés helyszínén megkezdték. Eközben az eljáró r. főörzszászlós meghallgatta az időközben a helyszínre érkezett K. B.-t és P. J.-t, majd a panaszos biciklijét a szemben lévő tanyában biztonságba helyezte. A rendőrkapitányságra történt beszállítást követően, a panaszos jelenlétében újra átvizsgálták a nála tartott tárgyakat, amelyekről listát is vettek fel. A rendőri jelentésben rögzített lista alapján a panaszosnál legalább negyvenféle tárgy volt. A rendőrségi csomagátvizsgálást követően a panaszost a rendőrök orvosi vizsgálatra szállították, amelynek kezdő időpontja nem állapítható meg, az arról kiállított ambuláns napló egy példányát azonban a panaszos 18 óra 20 perckor vette át. A előállítás ideje alatt továbbá a panaszost – a gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint – 18 óra 46 perctől 19 óra 55 percig kihallgatták, amelyet követően haladéktalanul szabadon is bocsátották.

A szabadságkorlátozás ideje alatt elvégzett eljárási cselekmények ismeretében a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos több mint négy órán át tartó fogvatartása a panaszos oldalán nem jelentett aránytalan alapjog-korlátozást.

A panaszos mintegy négy órán át tartó fogvatartását tehát a Testület nem ítélte indokolatlanul és aránytalanul hosszúnak, ezért a fogvatartás időtartama miatt a panaszos személyes szabadságának aránytalan korlátozását, s ekként sérelmét nem állapította meg.

7) A panaszossal szemben a rendőrök az intézkedés során kényszerítő eszközöket is alkalmaztak, amivel összefüggésben a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszos előadása szerint miután a rendőrök megállították, és felszólították személyazonosságát igazolására, a számítógép táskájából elővette az igazolványt, és át kívánta adni, a rendőrök azonban „kitépték” a kezéből a laptopot a táskával együtt. Később pedig, amikor jelezte a rendőröknek, hogy fel szeretné írni az azonosító számukat, és tollért nyúlt, felszólították, hogy hagyja azt abba, majd rögtön a földre teperték. Később a rendőrök megengedték, hogy felálljon, azonban amikor azt kérte, hogy telefonálhasson az ügyvédjének, újra a földre teperték. Eközben N. P. r. főörzsászlós többször fejbe rúgta, a kezét hátracsavarva megbilincselte, és folyamatosan azt mondogatta: „mocsok”. A helyszíni intézkedés végén pedig a rendőrök felállították és a szolgálati gépkocsihoz „nyomták”.

A rendőrségen a panaszost a rendőrök megmotozták, miközben megbilincselte kézzel egy széken ült. Amikor rákérdezett, hogy nem lehetne-e levenni a bilincset, azt mondták neki, hogy majd az intézkedés végén. Végül a bilincset a kezeiről csak addig vették le, amíg a panaszos levetette a kabátját, azután visszahelyezték. Ruházata és csomagjai átvizsgálását követően így mintegy két és fél órát várakozott hátrabilincselte kézzel és mezítláb a kapitányság folyosóján. Amikor megkérte az egyik rendőrt, hogy legalább addig vegyék le a bilincset, amíg felveszi a cipőjét, azt a választ kapta, hogy nincs a rendőrnél bilincskulcs. A kérés teljesítését továbbá a visszatérő N. P. r. ftzls. is megtagadta. A kezeiről a bilincset végül a kihallgatás végén vették le, ekkor felvehette a cipőjét is.

Az iratok tanúsága szerint az intézkedés során a rendőrök a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszeret, illetve az Rtv. 48. § d) pontja alapján 15 óra 40 perctől 16 óra 50 percig bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés nem történt, mert a késedelem veszéllyel járt volna. A rendőri intézkedés során a panaszos megsérült (könnyű fokú horzsolás), ezért orvosi ellátásáról intézkedtek.

A rendőri jelentések arról számolnak be, hogy a panaszost testi kényszer és bilincs alkalmazásával vonták intézkedés alá. A rendőrök elmondása szerint a panaszos a rendőrök láttán egy földúton próbált kerékpárjával elmenekülni. A r. törzsőrmester a szolgálati gépjárművel a panaszos után indult, majd amikor utolérte, megállító fény- és rövid hangjelzést adott, a r. főörzsászlós pedig lehúzta az ablakot, és a törvény nevében szavakkal felszólította a panaszost, hogy álljon meg. A kerékpáros nem hajtotta végre az utasítást, többszöri felszólításra sem volt hajlandó megállni, úgy tett, mint aki nem veszi észre a rendőröket. Ezt követően a rendőrök megelőzték a kerékpárost, és megálltak előtte kb. 10-15 méterrel. A kerékpáros ki akarta kerülni a gépkocsit, de a r. főörzsőrmester ekkorra már kiszállt, és ismételten a törvény nevében felszólítással, karjelzéssel próbálta megállítani. A kerékpáros ennek sem tett eleget, ezért a r. főörzsászlós a karjánál fogva a földre vitte.

Ezen eseményeket egy másik rendőri jelentés úgy írja le, hogy a kerékpáros ki akarta kerülni a rendőrt, de a kerékpár ekkor már lelassult, és amikor a r. főörzsászlós mellé ért, a rendőr

megfogta a férfi karját, amelynek következtében a panaszos a lábát letéve megállt, ezután a r. főtörzszászlós – a további menekülést megelőzendő – a földre vitte, és felszólította, hogy maradjon fekvé. Időközben a r. törzsőrmester is kiszállt a gépkocsiból. Mivel a panaszos továbbra is fel akart kelni, és el akarta hagyni a helyszínt, a rendőr közölte vele, hogy a további ellenszegülés megtörése és a szökés megakadályozása végett megbilincseli. A panaszos nem volt hajlandó önként alávetni magát a bilincselésnek, ezért a törvény nevében felszólítás után, testi kényszer alkalmazásával tudták csak ketten rátenni a bilincset. A bilincselés során forgolódott, a kezét maga alá húzta, ráfogott a bilincsre, ezért csak a tanult kézfejlesztő technikával sikerült megbilincselni. Amikor a bilincs rákerült, a rendőrök a panaszost leültették a földre, ahonnan azonban felállt és próbált elmenni a helyszínről. Ekkor a rendőrök ismét a földre ültették. A panaszost a r. főtörzszászlós tartotta a földön, amíg r. törzsőrmester átvizsgálta a csomagjait.

A panaszos az intézkedés alatt kiabált a rendőrökkel, agresszív és provokatív módon viselkedett. Mindenáron azt szerette volna, hogy a rendőrök bántalmazzák őt. Többször elmondta, hogy feljelenti a rendőröket, amiért bántalmazták. A jelenések arra is utalnak, hogy a panaszos az intézkedés során zavarodottan viselkedett, és mindenáron telefonálni akart. A gépkocsiba beszállításkor ugyanakkor az iratok szerint a panaszos már nem volt ellenálló, magától beült. Az intézkedés alá vont személyt a r. törzsőrmester a kapitányságon a 16. számú irodában ültette le, ekkor a kollegája bilincse még rajta volt. A r. főtörzszászlós a bilincset a rendőrkapitányságra érve, az irodában vette le a panaszosról, mert úgy látta, hogy a panaszos már megnyugodott. A rendőri közlés szerint tehát a csomagok átvizsgálásakor a panaszoson már nem volt bilincs. A kihallgatás ideje alatt a panaszoson mindvégig volt cipő, és kezei nem voltak megbilincselve.

A rendőri jelentés rögzíti azt is, hogy a panaszos azt szerette volna, ha a r. főtörzszászlós beleírja az előállításról szóló igazolásba azt, hogy a r. főtörzszászlós fejbe rúgta a panaszost, de mivel ez nem történt meg, a rendőr a kérést nem teljesítette, ami miatt viszont a panaszos nem írta alá az iratot.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr előadását arról, hogy a panaszoson a kihallgatás idején már nem volt bilincs, az aznap alosztályvezetői feladatokat ellátó r. zászlós is megerősítette, aki a kihallgatás helyszínéül szolgáló irodába a panaszos beszállítását követően rövid időn belül. Elmondása szerint a panaszos ekkor teljes ruházatban volt, cipő is volt rajta. Emlékezete szerint összesen kb. három alkalommal mehetett be az irodába, mivel B. Cs. r. főtörzszászlós is irodában dolgozott, más ügyben végzett iratmunkát, és kérdései voltak az ügygel kapcsolatban. Amikor a r. zászlós a 16-os irodában járt, a panaszoson már nem volt bilincs.

A fentiek alapján a Testület vizsgálta a panaszossal szembeni testi kényszer alkalmazását, a bilincselést, annak időtartamát, illetve a panaszossal szemben esetlegesen jogszabályi felhatalmazások túl alkalmazott fizikai erőszakot.

a) Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. „A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfeszítéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont

személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

A Testület teljes ellentmondást tapasztalt a felek előadásában arról, hogy a panaszos megállítása hogyan zajlott, és ténylegesen mikor, illetve milyen oknál fogva került sor vele szemben testi kényszer alkalmazására. A panaszos ugyanis arról számol be, hogy előbb azért „teperték a földre” a rendőrök, mert fel szerette volna írni az azonosító számukat, és tollért nyúlt, majd pedig akkor, amikor azt kérte, hogy telefonálhasson az ügyvédjének. Ezután került sor a megbilincselésre is. Ezzel szemben a rendőri előadás szerint a panaszost a rendőrök testi kényszer alkalmazásával állították meg, mivel felszólításra nem volt hajlandó megállni, kerékpárjával továbbhaladva próbálta magát kivonni az intézkedés alól.

A fenti ellentmondást a Testület arra alkalmas bizonyíték hiányában nem tudta feloldani, így nem tudott megalapozott döntést hozni abban a kérdésben, hogy a rendőrök a panaszossal szemben jogszerűen alkalmaztak-e testi kényszert.

Mindezek alapján a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való jogának a megsértése nem volt megállapítható.

b) A Testület ellentmondást tapasztalt a panaszos, illetve a rendőrök beszámolójában a bilincskalkalmazás kapcsán is, noha az mindkét fél elmondásában a testi kényszert közvetlenül követő, és annak okával is szorosan összefüggő reakció volt.

Az Rtv. 48. §-a értelmében „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”. Ezen okok közül a rendőrök a konkrét esetben a b), c) és d) pontokra hivatkoztak. A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi. Ezen rendelkezés értelmében „bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben *különösen* azzal szemben indokolt

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

A rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.”

A panaszos szerint a bilincs alkalmazására azután került sor, hogy jelezte, telefonálni szeretne az ügyvédjének, és a rendőrök a földre teperték. Ezzel szemben a rendőrök a panaszos megállítást és intézkedés alá vonását követően alkalmazott eszközként írják le, amelynek célja az volt, hogy a panaszos ne tudja magát kivonni a további rendőri eljárás alól.

A felek előadásában tapasztalt ellentmondást a Testület arra alkalmas bizonyíték hiányban azonban ebben a vonatkozásban sem tudta feloldani, és arra az eljárás folytatásával sem látott lehetőséget.

Mivel tehát a panaszeljárásban nem volt megállapítható, hogy a rendőrök a panaszossal szemben jogszerűen alkalmaztak-e bilincset, a Testület ezen kényszerítő eszköz használata kapcsán sem tudott más következtetésre jutni, minthogy a panaszos emberi méltóságának kérdésében az alapjogsértés nem megállapítható.

c) A panaszos azt is kifogásolja, hogy a bilincset a rendőrkapitányságra történt beszállítást követően is, hosszú ideig a kezein tartották.

A kérdés megítélése kapcsán az Rtv. 16. § (1) bekezdése rögzít irányadó követelményeket. Az utalt rendelkezés értelmében „a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.”

A rendőri jelentés szerint a bilincselés 15 óra 40 perctől 16 óra 50 percig tartott. Az ügyben érintett, illetve az eseményeket figyelemmel kísérő rendőrök egybehangzóan állítják, hogy a panaszosról a bilincset a rendőrkapitányságra való megérkezést követően levették. Ezzel szemben a panaszos arról számol be, hogy a bilincs végig rajta volt, amíg a rendőrök átvizsgálták a ruházatát és a csomagjait, sőt akkor is, amikor a kihallgatását megelőzően a folyosón várakoztatták, és a kényszerítő eszközt csak a kihallgatás kezdetekor vették le róla.

Figyelemmel arra, hogy a felek előadásában ebben a vonatkozásban is ellentmondás volt tapasztalható, továbbá arra, hogy a bilincselés jogszerűségének kérdésében a Testület hasonló ok miatt nem tudott megalapozott döntést hozni, ebben a vonatkozásban is a fentiekhez hasonló következtetés levonására kényszerült, és a bilincselés időtartama kapcsán csupán azt a következtetést vonhatta le, hogy azzal összefüggésben alapjogsértés nem állapítható meg.

A Testület tehát a bilincselés időtartama kapcsán – fentiekhez hasonlóan – nem tudott megalapozott döntést hozni, így alapjogsértés ebben a vonatkozásban sem volt megállapítható.

d) Végül a Testület azt is vizsgálta, hogy a panaszossal szemben a sérelmezett események során a rendőrök alkalmaztak-e jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszakot.

A panaszos állítása szerint azt követően, hogy a földre került, N. P. r. főtörzsszáslós többször fejbe rúgta, a kezét hátracsavarva megbilincselte, és folyamatosan azt mondogatta: „mocsok”. A látletben – elmondása szerint – a következő sérüléseket rögzítették: az arcon friss

zúzódás, véralfutás a szem körül, zúzódás a csuklón. Amikor a kórházban a panaszos azt mondta, hogy arcon rúgta bakancssal egy rendőr, azt mondták neki, annak nagyobb nyoma lenne.

A rendőrségi iratok ezzel összefüggésben arra utalnak, hogy a panaszos azt szerette volna, ha a r. főtörzssászlós beleírja az előállításról szóló igazolásba azt, hogy a r. főtörzssászlós fejbe rúgta a panaszost, de mivel ez nem történt meg, a rendőr a kérést nem teljesítette, ami miatt viszont a panaszos nem írta alá a dokumentumot.

A fentiek alapján elmondható, hogy a panaszos és a rendőrök előadása a történetekről ebben a tekintetben is ellentmond egymásnak. A fenti ellentmondás feloldásához a Testület a panaszos orvosi ellátásáról készült ambuláns napló megjegyzéseit vette alapul. A 2011. november 9-én kelt ambuláns napló rögzíti, hogy az előállítás során a panaszos jelezte, sérülése keletkezett, ezért került sor az orvosi ellátásra. A vizsgálat során az orvos a panaszos mindkét csuklóján bilincs okozta felületi horzsolást észlelt, a bal szemhéj külső részén pedig egy 5 Ft-os nagyságú horzsolásos vörös foltot.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésre álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbjét nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során kizárólag a panaszos és az érintett rendőrök írásbeli nyilatkozata, valamint az intézkedő r. őrmester sérüléseiről készített orvosszakértői vélemény állt rendelkezésre.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta az ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

Jelen esetben a sérelmezett események 2011. november 9-én zajlottak, és a panaszos aznap, még fogvatartása idején részesült orvosi ellátásban. Megállapítható továbbá, hogy a panaszosnak az orvos megállapításai szerint a kezén és a fején voltak sérülései, amely kapcsán – azok helyéből és jellegéből fakadóan – elmondható, hogy származhattak bántalmazásból. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a rendőrök előadása szerint a panaszos olyan módon sikerült intézkedés alá vonni, hogy vele szemben testi kényszer alkalmaztak, a földre vitték, majd a kezeit is megbilincseltek, a Testület azt a lehetőséget sem tudta kizárni, hogy a panaszos sérülései ezen cselekmények során keletkeztek.

Ilyen körülmények között a Testület felelősséggel csak annyit állapíthatott meg, hogy a panaszos sérülései egyaránt keletkezhettek a panaszossal szemben megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott kényszerítő eszközök használata miatt, és jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, azaz bántalmazás eredményeként is.

A Testület megítélése szerint ezért nem lehetett egyértelműen bizonyítani, hogy a panaszos sérülései jogszerűtlen rendőri fellépés miatt keletkeztek.

A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában ezért a Testület a panaszos testi épségéhez fűződő alapvető jogának megsértését a konkrét esetben nem tudta megállapítani.

8) A panaszos beadványában előadja, hogy fogvatartása során kérte a rendőröktől, hogy gondoskodjanak a sérüléseiről látlet felvételéről, illetve hogy alkalmazzanak vele szemben szondát. Végül a kihallgatás befejezését követően vitték el a rendőrök a k.-i kórházba, ahol az orvosi látletet kiállították. Ott is kérte a panaszos, hogy szondáztassák meg, amire azt a választ kapta, hogy az 1100 forintba kerül. Mivel a panaszosnál nem volt semmilyen személyes tárgy, így pénz sem, ezt nem tudta kifizetni. A rendőrök azt ígérték, ha visszamennek vele a rendőrkapitányságra, ott megszondáztatják, utóbb azonban ez nem történt meg.

A rendőrök a történetekkel összefüggésben előadták, hogy a rendőrségre érve előbb a panaszos tárgyainak az átvizsgálását végezték el, majd az adminisztrációs teendők elvégzését követően az orvosi ügyeletre szállították. Az orvosi vizsgálat kezdő időpontja nem állapítható meg, az arról kiállított ambuláns napló egy példányát azonban a panaszos 18 óra 20 perckor vette át.

a) Az Rtv. 18. § (2) bekezdése rögzíti a rendőrség azon kötelezettségét, hogy a sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni. A Szolgálati szabályzat 31. § (7) bekezdése a fenti rendelkezést azzal egészíti ki, hogy elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, és betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

Mivel a rendelkezésre álló iratok és a panaszosi, valamint a rendőri előadás alapján is egyértelműen megállapítható volt, hogy a panaszos orvosi ellátásáról a rendőrök a fogvatartás ideje alatt – még a kihallgatása megkezdését megelőzően – gondoskodtak, a Testület úgy ítélte meg, a rendőrség a panaszossal szemben a fent idézett rendelkezések szerinti kötelezettségének megfelelően eleget tett.

Mivel tehát a rendőrök a panaszos orvosi ellátásáról kellő időben gondoskodtak, azzal összefüggésben a Testület a panaszos egészséghez való alapvető jogának a megsértését nem állapította meg.

b) A panaszos azon kifogásával összefüggésben pedig, hogy a panaszost sem az orvosi vizsgálat során, sem azt követően nem szondáztatták meg, a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja felhatalmazza a rendőrséget, hogy közlekedésrendészeti feladatainak ellátása során a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevitelével vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezze.

A körülmények ismeretében nem vitás, hogy a panaszos a sérelmezett intézkedést megelőzően kerékpárral közlekedett. Önmagában ez a tény, egyéb, arra okot adó körülmény – így különösen alkoholfogyasztással vagy vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyásával összefüggő bűncselekmény vagy szabálysértés – hiányában nem szolgáltatott okot az intézkedő rendőröknek ahhoz, hogy a panaszostól légzésmintát vegyenek, és azzal ellenőrizzék, nem áll-e vezetési képessége hátrányosan ható szer befolyása alatt.

Megjegyzni továbbá a Testület, hogy a büntetőeljárás nyomozati szakában az eljáró nyomozó hatóság kötelezettsége az eljárás alá vont személy felelősségének vizsgálata, és a hatóság dönti el, hogy az eljárás alá vont személy felelősségét mely bizonyítékkal kívánja cáfolni, vagy adott esetben alátámasztani. Figyelemmel továbbá a bizonyítás szabadságára, nincsenek kötelezően beszerzendő bizonyítási eszközök, azokról nyomozati szakban a nyomozóhatóság saját belátása szerint dönt.

A fentiek alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát azért, mert vele szemben a rendőrök az intézkedés során nem alkalmaztak szondát, nem érte sérelem.

9) A panaszossal szemben alkalmazott hangnem kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrök magatartása és az általuk alkalmazott hangnem vizsgálatakor az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések említése indokolt. Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A Testület számos állásfoglalásban rögzítette már álláspontját, miszerint az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A panaszos kifogása szerint a ruházátátvizsgálás ideje alatt az annak helyet adó iroda ajtaja tárva nyitva állt, és a rendőrök sorban mentek be a kihallgató szobába. Volt köztük, aki a panaszost „kommunista köcsögnek” nevezte, és volt, aki részegnek és hajléktalannak.

A panaszos ruházatának és csomagjainak az átvizsgálását és a kihallgatását is végző r. főtörzsőrmester a Testület kérdésére válaszolva úgy nyilatkozott, hogy nem hallotta az átvizsgálás során, hogy bárki szidalmazta volna a panaszost.

A felek előadásában tehát ellentmondás volt kimutatható a tekintetben, hogy a rendőrök alkalmaztak-e a panaszossal szemben emberi méltóságát sértő kifejezéseket vagy hangnemet.

A Testület mindezek alapján nem tudott megalapozott döntést hozni a panaszosnak a rendőrök által használt hangnemmél összefüggő panasza kapcsán, így emberi méltósághoz való jogának sérelme e tekintetben nem volt megállapítható.

10) A panaszos kifogásolja, hogy gyanúsított kihallgatása alkalmával az előállítással kapcsolatos események rögzítésére nem került sor, a rendőr ugyanis azt nem volt hajlandó jegyzőkönyvezni.

A panaszos gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv a panaszos előállítással kapcsolatos kifogásait valóban nem tartalmazza. A panaszos rendőri intézkedés elleni panaszát érintően ugyanakkor N. P. r. főörzsaszízlós 2011. december 27-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszos azt kérte tőle, írja bele az előállításról szóló igazolásba azt, hogy a r. főörzsaszízlós fejbe rúgta a panaszost, de mivel ez nem történt meg, a rendőr a kérést nem teljesítette, ami miatt viszont a panaszos nem írta alá az iratot. Az igazoláson valóban D. L. hatósági tanú aláírása szerepel.

A jogorvoslathoz való jogot az Rtv. 92. §-ában szabályozza. Az utal törvényhely értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. A közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás rögzíti továbbá, hogy a rendőrségnek a személyesen, szóban előadottakról feljegyzést, kérelemre jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv egy példányát – kérelmére – a bejelentőnek, panaszosnak át kell adni.

A hivatkozott rendelkezések megteremtik tehát a jogalapot ahhoz, hogy a rendőri intézkedéssel összefüggésben az érintett panaszát szóban adja elő. Ezeken felül a Testület figyelemmel volt arra, hogy az ORFK az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdésében foglalt azon követelmény teljesítésére, hogy az előállítás időtartamáról az előállított személynek igazolást kell kiállítani, olyan formanyomtatványt rendszeresített, amelynek kitöltéséhez az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról is, hogy az intézkedéssel összefüggésben keletkezett-e panasza.

Mivel pedig a rendőr az Rtv. 11. §-a értelmében szolgálati beosztásában meghatározott feladatait nem csupán a törvényes előírásoknak, hanem az előjárója utasításainak is megfelelően köteles teljesíteni, a fentiek ismeretében kijelenthető, hogy a konkrét esetben az igazolást kiállító rendőr köteles lett volna az iratot a panaszos nyilatkozatának megfelelően kitölteni, továbbá vagy az igazoláson, vagy jegyzőkönyv formájában lehetőséget teremteni arra, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel összefüggő kifogásait előadja.

Ahogy arra a Testület már 422/2010. (IX. 29.) számú állásfoglalásában is felhívta a figyelmet: a panaszosnak az előállításról szóló igazoláson jelzett sérelmei megfelelnek a rendőri intézkedéssel szembeni panasz kritériumainak, hatályosan előterjesztett panasznak minősülnek, amely esetén a rendőrségnek nincs mérlegelési lehetősége: a panaszeljárást meg kell indítania, és ennek során a sérelmes intézkedést ki kell vizsgálnia. Elfogadhatatlan ugyanis, hogy az előállítás során jelzett sérelmek kivizsgálása azért maradjon el, mert annak írásba foglalása éppen a rendőrség mulasztása miatt maradt el. Garanciális és gyakorlati megfontolások is szólnak amellett, hogy biztosítani kell az előállított személy részére azt a jogot, hogy panaszát azonnal, az előállítása során megtehesse. A panasznak a sérelmes intézkedéshez időben közelebbi rögzítése fontos bizonyíték lehet a további eljárásban, továbbá ekkor könnyebben biztosítható, hogy a rendőrtől is ugyanilyen nyilatkozatot szerezzenek be, azonnal reagálhasson a panaszban foglaltakra. Az esetleges tanúkutatás is

nagyobb valószínűséggel lesz eredményes, ha a panaszeljáráásban már az eset után nem sokkal érdemi cselekményre kerül sor.

A Testület ezért úgy ítélte meg, hogy mulasztást valósított meg a panaszos előállításáról igazolást kiállító rendőr, amikor a panaszos kérésének nem tett eleget és előadását az iraton nem rögzítette.

A megvalósult jogsérelem fokának megítélésakor a Testület figyelemmel volt arra is, hogy a panaszos előadása a konkrét esetben arra vonatkozott, hogy az intézkedés során az egyik rendőr bántalmazta. Arra figyelemmel, hogy a panaszos nyilatkozata a kifogásolt rendőri magatartással összefüggésben bűncselekmény elkövetésének a gyanúját is felvetette, az érintett rendőri mulasztást a Testület különösen jelentős súlyúnak értékelte.

A Testület a fentiek alapján indokoltan tartotta megállapítani, hogy sérült a panaszos jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz való joga azzal, hogy a rendőr az igazoláson nem rögzítette a rendőri intézkedéssel összefüggő sérelmeit.

A Testület egyúttal felhívja a figyelmet arra, hogy a panaszosnak a bántalmazásra utaló nyilatkozata olyan kijelentés, amely a 171. § (2) bekezdése értelmében az eljáró rendőr oldalán feljelentési kötelezettséget keletkeztet.

11) A Testület a panaszeljáráásban azt is vizsgálta, hogy a rendőrök a panaszossal szemben tanúsított eljárás során kellő mértékben eleget tettek-e a részrehajlásmentes intézkedés törvényi követelményének, a panaszos ugyanis utal arra, hogy a feljelentő nem a 112-es vagy a 107-es rendőrségi telefonszámot hívta, hanem az előállítást végrehajtó rendőr mobilszámát, ezért a beszélgetésről nem készült felvétel, a hívásnál továbbá a rendőrt a feljelentő Petikémnek szólította, a panaszos innen tudta meg a rendőr keresztnévét.

A részrehajlásmentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – akár a személyes körülményei, akár valamely társadalmi csoporthoz tartozása miatt – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves). A Testület erre tekintettel megvizsgálta a panaszos által sérelmezetteket.

N. P. r. főörzszászlós – összhangban a panaszosi állítással – úgy nyilatkozott, hogy 15 óra körüli időben F. A. J. p.-i lakos mobiltelefonon hívta fel és kért azonnali intézkedést, a telefon azonban a rendőr szolgálati mobilja volt.

A Testület azonban azt a körülményt, hogy a bejelentő ismerte a rendőr szolgálati mobiltelefonjának számát, és a rendőrt – a feltételezett bűnelkövető üldözése közben, tehát sürgős esetben – ezen a telefonon hívta, nem tekintette olyannak, amely miatt az objektív eljárás követelményének a megsértése önmagában megállapítható lenne.

Ellentmond a panaszossal szembeni részrehajlás gyanújának az a tény is, hogy a rendőrök a panaszost a fogvatartás befejezésekor visszavitték az intézkedés helyszínére (noha erre kifejezett jogszabályi kötelezettségük nincs), majd elvesztett pénzét is segítettek neki keresni.

A Testület ezért arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök a panaszossal szembeni eljárásuk során a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmát nem sértették meg, ezért ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme, illetve a diszkrimináció tilalmának megsértése nem valósult meg.

12) A panaszos végül azt is sérelmezi, hogy a rendőrök szabadon bocsátásakor visszavitték ugyan az intézkedés helyszínére, sőt segítettek neki megkeresni egy hiányzó 5 eurósát, az azonban nem került elő. A panaszos ezzel kapcsolatosan azt is megjegyzi, biztos abban, hogy a pénzt nem a rendőrök tették el.

A rendőrségi iratok a panaszos állításával egyezően arról számolnak be, hogy a rendőrök szabadon bocsátását követően visszavitték a panaszost az intézkedés helyszínére, és átnézték azt, mivel a panaszost állított, hogy a földön maradt egy 5 eurós bankjegye, a pénz azonban nem került elő.

A panaszos kifogása kapcsán említeni szükséges az Rtv. 17. §-ában rögzített azon követelményt, amelynek értelmében a rendőrség feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A 2. § értelmében továbbá a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A hivatkozott rendelkezések alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a rendőrök kellő körültekintéssel jártak-e el a panaszos csomagjainak átvizsgálásakor, és magatartásuk közrehatott-e abban, hogy az intézkedés során a panaszos elvesztetett egy 5 eurós bankjegyet.

A Testület az eset körülményeinek alapos mérlegelése után sem tudott ugyanakkor megalapozott döntést hozni abban a kérdésben, hogy a panaszos az intézkedés ideje alatt valóban elvesztett-e 5 eurót és abban sem, hogy a rendőrök a panaszos csomagjainak és ruházatának átvizsgálásakor kellő körültekintéssel jártak-e el, és esetlegesen tanúsítottak-e olyan magatartást, amely közrehatott abban, hogy a panaszosnak eltűnt egy 5 eurós bankjegye.

A Testület a fentiek alapján nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök eljárásának volt-e szerepe az 5 eurós bankjegy eltűnésében, ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy azzal összefüggésben a panaszos tulajdonhoz való jogának a megsértése nem megállapítható.

IV.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a konkrét esetben a rendőrök törvényi – intézkedési – kötelezettségüknek eleget téve léptek fel a panaszossal szemben, és jogszerűen hajtották végre az igazoltatását. Az intézkedés helyszínén, valamint a rendőrség épületében végrehajtott ruházátátvizsgálást a Testület egyaránt jogszerűnek minősítette. Azzal összefüggésben, hogy az átvizsgálás során a tárgyakat a földre rakták, nem tartott a Testület indokoltnak alapjogsértést megállapítani, annak kapcsán ugyanakkor, hogy a panaszos az átvizsgálás után nem vehette vissza a cipőit, a nyilatkozatokban mutatkozó ellentmondások miatt alapjogsértés nem volt megállapítható.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos mobiltelefonjának a helyszínen történt elvétele az adott helyzetben nem sértette a tulajdonhoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, a rendelkezésre álló bizonyítékok ellentmondásossága alapján azonban a Testület nem tudta megállapítani a panaszos tulajdonhoz valamint tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a panaszos telefonjának a kapitányságon való visszaadásával vagy annak elmaradásával összefüggésben.

A Testület nem tudott megalapozott döntést hozni abban a kérdésben sem, hogy a rendőrök a nevük és azonosító számuk közlésére vonatkozó törvényi követelménynek eleget tettek-e, és az intézkedés tényének és céljának közlésével összefüggésben ugyanakkor megállapította, hogy a rendőrök nem mulasztották el kötelezettségük teljesítését.

A panaszos személyes szabadságának előállítással való korlátozását a Testület jogszerűnek minősítette, és annak időtartamát sem ítélte indokolatlanul és aránytalanul hosszúnak.

A rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel, továbbá a bilincseléssel – és annak időtartamával – összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való jogának a megsértése a konkrét esetben nem volt megállapítható. A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában a Testület a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának megsértését szintén nem tudta megállapítani.

Mivel a rendőrök a panaszos orvosi ellátásáról kellő időben gondoskodtak, azzal összefüggésben a Testület alapjogsértést nem állapított meg. Arra a következtetésre jutott továbbá, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát azért, mert vele szemben a rendőrök az intézkedés során nem alkalmaztak szondát, nem érte sérelem.

A Testület nem tudott megalapozott döntést hozni a panaszosnak a rendőrök által használt hangnemmel összefüggő panaszra kapcsán, így emberi méltósághoz való jogának sérelme e tekintetben sem volt megállapítható. Indokoltnak tartotta azonban megállapítani, hogy sérült a panaszos jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz való joga azzal, hogy a rendőr az igazoláson nem rögzítette a rendőri intézkedéssel összefüggő sérelmeit.

A Testület továbbá arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök a panaszossal szembeni eljárásuk során a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmát nem sértették meg, nem tudott ugyanakkor állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök eljárásának volt-e szerepe az 5 eurós bankjegy eltűnésében, ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy azzal összefüggésben a panaszos tulajdonhoz való jogának a megsértése nem megállapítható.

A konkrét esetben megvalósult jogsérelem a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. április 25.

Dr. Juhász Imre

elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET